

Holânda, Belçika, İsviçre harbe hazırlanıyorlar

Holândada iki şehir tahliye edildi

Ecnebler Holânda arazisini terk ediyorlar, Belçikada askerî hazırlıklar tamamlandı

Holândada ana müdafaa hattı olan kanalın bendleri açılmış ve geniş bir saha sular altında kalmıştır

Holânda hududunda tanklara karşı yapılan tertibat

Londra 10 (Hususi) — Holanda ve Belçikaya ilâveten bugün İsviçrenin de yeniden ihtiyat tedbirleri aldığı ve

(Devamı 3 üncü sayfada)

Sovyet - Finlandiya görüşmeleri gene durdu

Finlandiya murahhasları, Sovyetler tarafından ileri sürülen bazı talepler karşısında dün hükümetlerinden yeni talimat istediler

Londra 10 (Hususi) — Dün Moskoda Stalin'in iştirakile Sovyet ve Finlandiya heyetleri arasında cereyan eden müzakereler hiçbir netice vermemiştir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Münih suikası

Almanyada birkaç polis tevkif edildi, bazı Gestapo mensubları hakkında da tahkikat yapılıyor

Ölenlere millî cenaze merasimi yapılacak

Londra 10 (Hususi) — Hitler, Münih suikası neticesinde ölen 7 kişi için millî cenaze merasimi yapılmasını emretmiştir

Rudolf Hess, bu husustaki hazırlıkların tanzimine memur edilmiştir. Yedi kişinin cenazesi, toplu olarak yarın kaldırılacaktır.

Diğer taraftan suikast hakkındaki tahkikata faaliyetle devam edilmektedir. Yeniden birçok kimseler tevkif edilmiştir. Suikadşçilerin meydana çıkarılması için vâdedilen 600 bin mark

(Devamı 8 inci sayfada)

Alman polis teşkilâtı reisi: Himmler

Ebedî Şefin ölümünün yıldönümünü bütün dünyada hürmetle anıldı

Dün bütün yurdda olduğu gibi İstanbulda da ihtifaller yapıldı

Millî Şef, Ebedî Şefin muvakkat kabrine muhteşem bir çelenk koydu

Dün binlerce genç âbide önünde tekrar and içti

Atatürkün ölüm yıldönümü memleketin her tarafında olduğu gibi şehrimizde de yer yer ihtifaller yapılmak suretile anılmıştır. Daha sabahleyin erkender bütün resmî ve hususî binalara çekilen bayraklar yarıya indirilmiş, şehre derin ve matemî bir sükün çökmüş bulunuyor, muazzam halk kütleleri büyük Ataların hatırası anılacak olan Halkevlerine, mekteplere ve meydanlara birikiyordu. Birçok dük-

kânlar ve eğlence yerleri tamamen kapanmış ve şehirde hayat derin bir sesizliğe bürünmüştü.

(Devamı 7 inci sayfada)

O karagünün yıldönümü

Yazan: Ercüment Ekrem Talu

(Yazısı 7 nci sayfamızda)

Dün dünya radyolarında da neşriyat yapıldı

Roma: "Bir Atatürk'e sahip olmak az millete nasib o'muşur", diyor

Ebedî Şefin ölümünün ilk yıldönümü münasebetile tazelenen matemimiz ve Onun aziz hatırası karşısında hissettiğimiz derin ve sonsuz saygı, yalnız yurdumuza münhasır kalmıyarak, Onun yarattığı sınırları aşmış ve diğer dost memleketlere de yayılmıştır.

(Devamı 8 inci sayfada)

İngiliz - Alman tayyareleri çarpıştılar

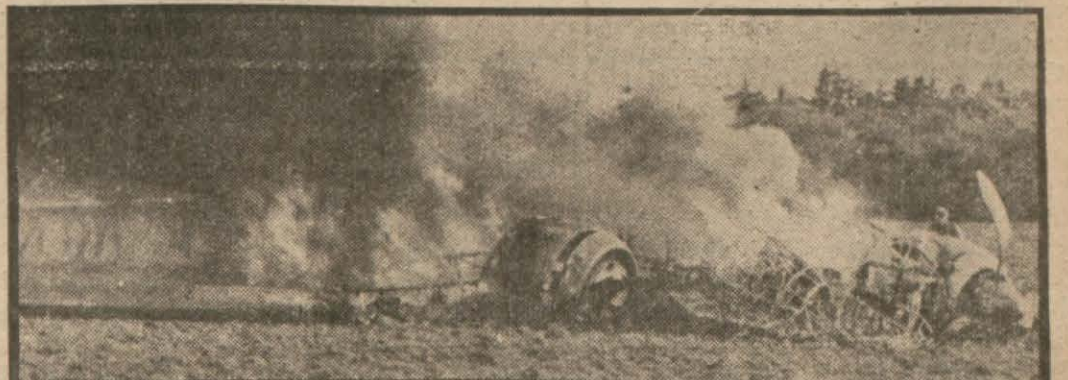
Şimal denizinde bir Alman tayyaresi düşürüldü

Londra 10 (Hususi) — Şimal denizinde bugün tekrar hava muharebeleri cereyan etmiştir. Şarkî İngiltere sahille-

(Devamı 8 inci sayfada)

Garb cephesinde Alman hücumları sıklaştı

Londrada toplanmış olan dominyonlar mümessilleri Eden'le birlikte Fransaya geçerek garb cephesindeki İngiliz askerlerini ziyaret ettiler

Garb cephesinde olevler içerisinde düşen bir tayyare

(Yazısı 8 inci sayfada)

Hergün

Mücadele iktisadiyatımızın
Temel prensipi:
Teşkilât ve hürriyet

Yazan: Muhittin Birgen

Avrupanın Türkiye hududlarında yakın olan sahalarında son günlerde göze çarpan sükûnet, memleketin iktisadi işlerinin daha sakin bir kafa ile tetkik ve müteale edilmesini ve bunlara esaslî hal şekilleri ve normalleşme istikametleri verecek tedbirlerin alınmasını mümkün kılacak mahiyettedir. Eylül başlarında, hükümeti, alelacele, bir takım men ve tahdid kararlarına sevk etmiş olan karanlık ve meşhûk vaziyet bugün bir hayli değişmiştir. Her ne kadar, bugün de türlü türlü sürprizler karşısında bulunmamız mümkünse de, Türkiye, iki ay evveline nazaran, kendisini daha sakin bir sahanın ortasında hissediyor. Bu fırsattan istifade ederek ve her türlü ihtimale karşı esaslî surette hazırlanmayı kendimize gaye yaparak, iktisadi işlerimize bir nizam vermemiz icab eder.

Su hakikati daima tekrar etmeliyiz ki, bir memleketin iktisadi hayatını tehdit edebilecek en büyük fenalık, ancak nizamsızlıktan gelir. En kötü bir nizam bile nizamsızlıktan iyidir. Meselâ piyasayı bugün serbest tutup yarın sınıksı bir tahdid içine almak, yahud, iktisadi hareketleri bugün sıkı bir tahdidat rejimi altına aldığımız halde, ona yarın birdenbire serbesti vermek gibi prensipsiz, temelsiz, yalnız, günün işlerinden mülahem hareketler, bir memleketin iktisadi inkişafına mâni olmak şöyle dursun, onun hattâ bütün kuvvet kaynaklarını kurutucu bir afet mahiyetini alabilir. Bunun için, Türkiye iktisadiyatı her şeyden evvel bir nizam, bilhassa ticaret bakımından, uzun zaman temel prensipleri değişmeyecek bir iktisad rejimine muhtaçtır.

Türkiyenin iktisadi nizamı, bilhassa ticari hareketlerini sevk ve idare eden esas amiller, sade dahili bir mesele değildir. Her memleket gibi Türkiye de Avrupanın ve dünyanın bir parçası demektir ve bu itibarla dünyada cereyan eden şeyler, netice itibarıyla dönüp dolaşarak Türkiye'de derin ve küllî etkiler yapar. Meselâ, ihracat ve ithalât işlerimizde son otuz hafta içinde vukua gelen derin tahvül hareketleri, dahili amillerin değil, bilâkis harici sebeplerin eseri olmuştur. Şu halde, Türkiye, her şeyden evvel harici ticaret siyasetini muayyen bir nizam altına almaya mecburdur.

Harici ticaret siyasetinde bazı unsurlar vardır ki bunların tebdiline ve bunlarla mücadeleye Türkiyenin kuvveti yetmez. Meselâ, Amerikanın klering sistemine hiç akıl erdirememesi, Almanyanın uzun zaman yalnız klering üzerine istinad etmesi, İngilterenin de bu iki sistem arasında kendisine göre bir yol aramaya çalışması gibi hâdiseler bu cümledendir. Bizim bunlara karşı vaziyet almamız kabil değildir. Biz kendi işlerimizi dünyanın büyük hareketleri arasında, kendi hesabımıza uygun olarak idare etmeye çalışacağız.

Fakat, haricle münasebetlerimizizin şekil ve tarzı ne olursa olsun, biz bu işlerin dahili âlakadâr eden kısımlarında bir takım prensipler tesbitine ve bunları uzun zaman değiştirmeksizin muhafazaya itina elemeye mecburuz. Bu prensiplerin ne gibi şeyler olabileceği meselesine gelince, meselâ, birinci derecede hatıra gelmekte olan nokta, hükümetin piyasaya ile olan âlaka ve münasebetlerinin tayini keyfiyettir. Acaba, hükümet, dahili ticaret hareketlerinde nasıl bir rol oynayacak? Bizzat, tacir olarak mı meydana atılacak? Yoksa, ticaret âlemine bir zabita ruhuna mi müdahale edecek? Yoksa her şeyi olduğu gibi serbest mi bırakacak veyahud, bunlardan şübütün başka bir usule mi müracaat edecek?

Bizce, hükümetin birinci derecede halletmesi lâzım gelen prensip meselesi budur. Bu halledilmedikçe, Türkiyenin iktisadi hareketleri, bilhassa mübadele iktisadiyatı, yani ticaret işleri salim bir nizam altına alınmış olmayacak ve bundan hesaba gelmez fenalıklar doğacaktır.

Bizce, hükümetin ticari işlere ve umumiyetle bütün iktisadi hayatımıza müdahalesi her şeyden evvel ne bir zabita müdahalesi, yani emir ve nehi sistemi olmalıdır, ne de lâkaydi. Emir ve nehi sistemi, ne kadar eski ve askerî feodalizm devrine aid bir usul ise, liberalizmin meşhur «berrak yapın, berrak geçin!» sistemi de o kadar köhnedir. Modern Türkiye cumhuriyetinin müdahale sistemi ancak Avrupalı bir sistem olmalıdır. Bu sistem de, memleketin bütün iktisadi hayatını teşkil eden faaliyet sahalarının süratle ve kendi kendilerine teşkilâtlanmasını temin etmek ve sonra da hükümetin bunlarla elele ve başbaşa verip bu memleketin işlerini, tanzim ve idare usulünü tesis etmektir.

Biliriz ki, böyle bir işi bir hamlede yapmaya imkân yoktur. Eski asırlık teşkilâtı bozulmuş ve kâmilan yıkılıp gitmiş bir memlekette modern iş ve iktisad teşkilâtı yapmak çok uzun bir davadır. Ancak, bu teşkilâtın vücade getirilmesine teşebbüste geçmek te bu memleketin iktisad bakımından Avrupalılaşmasını

Resimli Makale:

İtim şüphe ile başlar, şüphe hakikatin anahtarıdır, şüphe etmiyen hakikate varmaz. Aldanmamak, yanılmamak, öğrenmek istiyorsan her şeyden şüphe etmelisin, fakat şüphelenmeyi hastalık derecesine götürmemek şartile.

≡ Şüphe bir ilâçtır ≡

Sözün kısası

Borazanın bir fıkrası ki
Zamana uygundur

E. Ekrem Talu

Belçika kralının Felemenk kraliçesini ziyareti münasebetile, iki küçük devlet hükümdarları muharibler arasında bir sulh teşebbüsünde bulundular.

Etrafına bakınan, Renarkin meşhur kitabını hatırlatan resmî tebliğleri okuyan ve bunların «Garb cephesinde yeni bir şey yok!» tarzındaki değişmez ibarelerinden usanç getiren insanın kendi kendine soracağı geliyor:

— Hangi harb? Nenin barışı?..

Borazan Tevfik'in o sevimli siması ile sık sık anlattığı bir hikâye vardı..

Oduklapısında mı, nerede?.. Petürgeleli iki hamal kavgaya tutuşuyorlar. İkisi de, bir pay meselesinden, önce ağız dalaşına başlamışlar, sonra horozlanıp ayağa kalkmışlar, karşı karşıya dikiliyorlar. Hamle yok.. hattâ yamlaye teşebbüs bile yok. Sade şu muhavere:

— Haso! Sen, beni bilürsen?

— Ben seni bilürüm!

Kısa bir fasıla.. burundan solumalar.. sonra aynı nakarat:

— Sen, beni bilürsen?

— Ben seni bilürüm!

Ton biraz değişiyor.. hitabla cevap gene aynı:

— Sen, beni bilürsen?

— Ben seni bilürüm!

On dakika kadar hep bu. Derken, o ana kadar seyirci duran kâhya kalkıyor; kavgaçların arasına sokuluyor:

— İtmen, gözünüzdü sevdiğim! Birbirinizi yidiniz, bitürdünüz gayrı.. Kan çıhartınız (!).. Yazuhur. Çoluh çocuğunuzu acımıy misiniz?..

Diyerek, kavga (!) yı bastırıyor..

Bu muharebe, bu barış teşebbüsleri, naklettığım hikâyeye uygun değil mi? Ne dersiniz?..

E. Ekrem Talu

Avrupadan gelen talebelerin vaziyeti

Avrupadaki vaziyet dolayısıyla memlekete çağırılan talebelerin tekrar Avrupaya gitmeleri hakkındaki karar henüz sehirimizdeki âlakadârlara tebliğ olunmamıştır. Emir gelir gelmez Üniversitenin muhtelif şubelerine kaydolunan talebeler, tekrar Avrupa'ya döneceklerdir.

Üniversitede lisan muallimi yetiştirmek için açılan yabancı diller kurslarında geçen yıl muvaffak olan 3 talebe de lisan tahsillerini ikmal etmek üzere yakında Avrupanın muhtelif merkezlerine gönderileceklerdir.

6 yaşında bir çocuk kamyon altın'a kaldı

Şoför Alinin idaresindeki 3835 sayılı kamyon dün Atıkmustafapaşa mahallesi Hamam sokağında oturan 6 yaşında Mustafa'ya çarparak tekerlekleri altına almıştır. Muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanan çocuk, Şişli Etfal hastanesine kaldırılmıştır.

Bir otomobil bir ameleye çarptı

Şoför Mehmedin idaresindeki 2318 sayılı taksit. Tophanede Necatibey caddesinden geçen Hasan adında bir ameleye çarparak yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Yaralı, tedavi altına alınmış, şuclu yakalanmıştır.

TAKVİM

İKİNCİTEŞRİN			
Kümü seno 1155	11	Arabi seno 1358	
Birinciteşrin 29	Remi 1933	Kasım 4	

CUMARTESİ

GÖNEŞ		RAMAZAN		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	40	5	01		
1	44			12	04
ÖĞLE					
S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	11 08	14 08	16 05	18 29	
E.	7 02	9 42	12 —	1 49	

Yarına aid evkat cetveli

GÖNEŞ		RAMAZAN		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	42	5	02		
1	46			12	03
ÖĞLE					
S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	11 08	14 08	16 05	18 28	
E.	7 08	9 42	12 —	1 54	

SÖZ ARASINDA

Londranın Örgü ören şoförü

Size biraz garib gelecek amma, bu Londra şoför müşteri beklerken kendisine ördüğü söveterini tamamlamakta hiçbir beis görmemektedir. Daha ziyade kadın moda mecmualarile âlâ kadar olan şoför, harikulâde güzel elişleri, sofrâ, yatak takımları işlemektedir.

Alman harb cephelerinde İtalyan sinemacıları

Alman erkânharbiyei umumiye riyaseti cephelerde hareketlerde bulunan kıtaatın fotoğraf ve sinemalarını almak için İtalyan sinemacılarına izin vermiştir. Bunlar, Alman sinemacıları ile birlikte vazife göreceklerdir.

mütemadiyen tehir etmek ve bilhassa fevkalâde zamanlarda Türkiyenin iktisadi müdafaasını ihmal etmemek demektir. Şu halde, bu teşkilâtın en mühimlerinden başlayarak bir an evvel vücade gelmelerini temin etmek hayatımızın ihmalî caiz olmıyan en büyük zaruretidir.

Kooperatif birlikleri, ithalâtçılar birlikleri, ihracatçılar birlikleri ve birlikler birlikleri... ilh., bütün bunları yavaş yavaş, hattâ süratle, birbiri arkasından meydana getirmedikçe Türkiyenin mübadele iktisadiyatını salim bir istikrara götürmesine ne imkân, ne de ihtimal olabilir. Yirminci asrın hürriyet asrı olduğu doğru ise teşkilâtız hürriyetin de aynısı olduğu muhakkaktır. Bu asırda devletin iktisad işlerine müdahale etmesi imkânı olamaz. Bu müdahale zabita emir ve nehi şeklinde vaki olursa çok geri ruhta ve çok muzır bir müdahale olur. Bizzat hükümetin tacirlik yapması ise, biliyoruz ki hiç muvaffakiyet vermemiş olan, çok ilteri bir harekettir. Şu halde, mübadele iktisadiyatımızın temel prensipi teşkilâtı hürriyet olmak ve devletle teşkilât arasında el ve kafa birliği tesis etmek esas üstüne istinad edecek tir. İktisadi işlerde yirminci asra mahsus milli bir disiplin, ancak bu suretle temin edilebilir.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Ne diye sayayım

Dağda bir çobana rastlamışlardı.
Çobana yaşını sordular:
— Bilmiyorum!
Dedi, merak ettiler:
— Sen sayı saymasını bilmez mi-sin?
— Bilirim. Koyunları sayarım; param olursa onları sayarım.
— Yaşın da saymas olsaydın, şimdi kaç yaşında olduğunı bilirdin?
— Ne diye sayayım. koyun değil ki, çalıp eksiltecekler bulunsun!

Polonya Başvekilli Fransadaki Leh Ordusunu teftiş etti

Fransada kurulan Polonya hükümetinin başvekilli ve başkumandanı General Sikorski, Fransada vücade getirilen Leh ordusunu teftiş etmiş ve günün birinde muhakkak surette Polonyanın dirileceğini, ve bütün eski ananelerine sadık kalarak medeniyet âlemindeki vazifelerine devam edeceğini söylemiştir.

İhtiyarlar öğrenmek kabiliyetini daha fazla mı ha'zdirler?..

Psikoloji profesörlerinden Doktor Ving Rail'in bir etüdüne göre yaşlı adamlar gençlerden fazla öğrenmek kabiliyetini haizdirler. Sihhat halinde bulunan seksen yaşında bir ihtiyar elli yaşında bir adamdan fazla anlayışlı ve idraklidir. Ancak ihtiyarın tam manasile bu arzuyu taşıması şartile...

Almanların Sovyetlerden aldıkları koyun derileri

Moskovada bulunan Alman iktisad delegesi, Sovyet Rusyadan iki buçuk milyon İngiliz lirası değerinde koyun ve keçi derisi satın almıştır. Mallar pek yakında Almanyaya sevkolunacaktır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Gazetelerde şöyle bir haber gördük:

«— Memleketimizden bütün için dün Amerika, Yugoslavya ve Yunanistandan bazı firmaların mümessilleri şehrimize gelmişlerdir. Amerika mümessili piyasadan bir milyon kilo kadar tütün alacaktır. Yunanlılarla Yugoslavla-

rın da aynı miktar mübayaada bulunmaları muhtemeldir. Yunanlılarla Yugoslavlar buradan alacakları tütünleri Almanyaya devredecekler ve arada bir komisyonu kazanacaklardır.»

Kendi malımızı kendi vasıtamızla satamayızımıza;

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TEL GRAF HABERLERİ

Holânda, Belçika, İsviçre harbe hazırlanıyorlar

(Baştafı 1 inci sayfada)

Dün, ordu ve donanma kumandanlarının iştirakile toplanmış olan Holânda kabinesi, gece yarısından sonra yada devam eden istişareler neticesinde ordudaki bütün mezuniyetleri kaldırmış ve Alman hududuna yenden takviye kuvvetleri gönderilmesini kararlaştırmıştır.

Geniş bir saha su altında

Kabine toplantısını müteakib, ordu ve donanma kumandanları kraliçe Vilhelmina tarafından kabul edilmişlerdir.

Bugün, memleketin ana müdafaa hatlı olan kanalı bendleri açılmış ve geniş bir saha sular altında kalmıştır.

İki şehir tahliye ediliyor

Esarn ve Zeits şehirleri ahalisine sığınma tahliye emri verilmiştir.

Diğer taraftan gerek Lâhey, gerek Amsterdamdaki hükümet binaları muhafaza altına alınmıştır. Polis kadrosu takviye edilmiş ve mezuniyetler kaldırılmıştır.

Holândada ikamet eden İngiliz ve Amerika tebaalarına uzaklaşmaları tavsiye edilmiştir.

Belçika ordusu harbe müheyya

Belçika da askerî hazırlıkların süratle tamamlanmaktadır. Hâlen 600 bin kişi harbe müheyya vaziyete konulmuştur.

Belçikanın, Holânda ve Almanya hududunda yeni siperler kazılmakta ve blokhauslar tesliş edilmektedir. Hududa giden bütün ana yollar askerî işgal altına alınmıştır.

Belçika kabinesi bu akşam saat 21 de fevkalâde konye halinde toplanmıştır.

Toplantıdan evvel, hariciye nazırı Spaak İngiliz sefirini kabul etmiştir.

İsviçrenin vaziyeti

İsviçrenin vaziyetine gelince, resmi İsviçre ajansı şu malumatı vermektedir:

Federal konye General Guisan ile birlikte beynelmîl vaziyette hasıl olan vehameti tetkik etmiş ve henüz umumî seferberliğe lüzum görmemekle beraber bazı emniyet tedbirleri almağa karar vermiştir.

Federal konye, seferberlikten sonra terhis edilen muhtelif kıtaat ve sübay sınıflarını 13 Teşrinisande tek tek silah altına çağırmıştır.

Keza konye sîhî vaziyetleri silah altına alınmasında müsaid olmamakla beraber diğer hizmetlerde kullanılabilecek 20 ilâ 40 yaşındaki yeni den muayenelerine karar vermiştir.

Holândada endişe

Amsterdam 10 (A.A.) — Holânda hududunda Alman kıtaatının tahşidat yapması üzerine, hükümet, Maas ve Merweke nehirlerini, icabında yeni bir su basıncını hazırlamak üzere, bu nehirler üzerinde her türlü seyrüseferlerin tatilini emretmiştir. Holânda motörlü kit'alarının hareketiyle aynı zamanda alınan bu yeni tedbirin halk arasında endişeyi arttırdığı söyleniyor. Amsterdam ticarî nakliyat mahfelleri, bu son tedbirlerden bilhassa müteessirdirler.

Holânda - Belçika teşebbüsüne büyük bir ümid bağlanmış olan Holândalılar, Hitlerin kraliçe Vilhelmina ile kral Leopold tarafından yapılan sulh teklifini tamamen bilmemezlikten gelmesini teessürle müşahade ediyorlar.

Lâhey hükümetinin temin edici beyanatına rağmen nakl, Alman tazyikinden, gene endişe ile bahsediyor. Ne olursa olsun, Holânda son hadde kadar kendini müdafaaa hazırdır.

Başlıca sevkölçeş merkezlerde, gece gündüz nöbetçiler, ilk işarette bendleri açmağa amade, gece gündüz bekliyorlar.

Almanya taarruz e erse

Londra 10 (A.A.) — Müttefik ordularını kumandanlığı şuna kat'iyen emindir ki, eğer Belçikanın endişeleri tahakkuk eder ve Almanya Belçikaya taarruz e erse, Almanlar geçen harbin başında kazandıkları muvafakiyeti elde edemeyeceklerdir. Müttefik ordular, Almanlara

çok hararetili bir kabul yapmağa hazır bulunuyor. Alman kıtaatı Belçikaya girdiği takdirde İngiliz ordusunun nasıl hareket edeceğine dair resmi veya yarı resmi malumat yoksa da, bunun hem karada, hem de havada deşetli bir hareket olacağı muhakkaktır. Alman taarruzu bütün Belçikayı istilâ etmeden evvel tevkif edileceğini zannettiren kat'i sebepler mevcuttur. Fakat Almanların bütün Belçikayı istilâ edebildikleri farzedilse bile, Fransız hududunda çelik bir hatta çarpacaklardır. Bu hat, muhakkak surette Alman taarruzunu kıracaktır.

İngilterenin vaziyeti

Paris 10 (A.A.) — Holândadan gelen vahim haberlerden ve bilhassa Alman süvarisinin hudud boyunca tahafşüdü hakkındaki malûmattan bahseden Temps gazetesi diyor ki:

Londra, Holânda'nın bitaraflığını tehlikeye düşürmemeye çalışıyor, fakat bu bitaraflık Almanya tarafından ihlâl edildiği takdirde, İngiltere müdahale edecektir, esasen Nazi taarruzu başladığı takdirde, Holânda hükümetinin İngiltere ve Fransaya müracaat edeceğinden şüphe edilmemektedir.

Şayialar

Alman hududu 10 (A.A.) — Havas: Almanya tarafından Brüksel ve Lâhey nezdinde mahiyeti meçul bir tehdid ve korkutma demarşı yapıldığı hakkında şayialar dnmektedir.

Holândada kazalar

Amsterdam 10 (A.A.) — Holânda askerî makamları tarafından alınan ihtiyat tedbirleri Guldre ve Groningeye vilâyetlerinde birkaç kişinin ölümüne sebep olmuştur. Patlıyan bir bomba üç neferle bir çavuşu öldürmüştür. Diğer bir bombanın infilâkı yüzünden de bir asker ve bir sivil ölmüştür.

Holânda Hariciye Nazırının sözleri

Amsterdam 10 (A.A.) — Holânda hariciye nazırı van Kleffens, Holânda istiklâlinin Avrupadaki fonksyonunu hatırlatmak suretile muhtemel bir taarruza çok sarîh ihtarda bulunmuştur.

Nazır demiştir ki:

Bu fonksyon bir ceza görmeden tanımamazlık edilemez. Tarihte de böyle olmuş ve mütearrızların ilk muvafakiyetlerine rağmen Holânda taarruzu def'e daima muvaffak olmuştur.

Son vaziyet

Londra 10 (Hususi) — Belçika kralı bu akşam başvekilî, hariciye nazırını ve ordu kumandanını kabul ederek, kendileriyle uzun müddet görüşmüştür.

Birkaç gündübenberi münakalâta kapılmış olan bazı kanallar, bugün yeniden seyrüsefere açılmıştır.

Almanyanın, Holânda ve Belçikadan bazı metal batta bulunduğu dair verilen haberler, alâkadarlar tarafından tezkib edilmektedir.

Sovyetlerin nüfusu: 170 milyon 467 bin

Moskova 10 (A.A.) — Geçen 17 Kânunda yapılan umumî tahriri nüfus neticesinde sabit olmuştur ki, Sovyetler Birliğinin nüfuzu 170 milyon 467 bindir. Bunun 81 milyon 665 bini erkek ve 88 milyon 802 bini kadındır.

Japonya, Polonya Hükümetini tanıyor

Tokyo 10 (A.A.) — Hariciye nezareti namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat gazetecilere beyanatta bulunarak Japon hükümetinin Tokyodaki Polonya elçisini tanımağa devam ettiğini söylemiştir.

Bir Belçika heyeti Berline gidiyor

Brüksel 10 (A.A.) — Belçika hariciye nezaretine mensub tanınmış iki zat, Suetens ve Gerard, Almanya ile ekonomik müzakerelerde bulunmak üzere yarı Berline gidecektir.

Kahirede Kral Faruğa bir tecavüz

Londra 10 (Hususi) — Kahireden bildiriliyor.

Aklî müvazenesinin bozuk olduğu anlaşılan bir adam, bugün cuma namazından çıktıktan sonra saraya gitmekte olan Kral Faruğun arabasına paket halinde bir şeyler atmıştır.

Paket, kralı hamil bulunan arabanın gerisine düşmüştür. Krala bir şey olmamıştır.

Mütecaviz tevkif edilmiştir.

Polonya topraklarına Almanlar yerleştiriliyor

Cernauti 10 (A.A.) — Havas: Crakoviden gelen haberlere göre Almanlar 17 yaşından 50 yaşına kadar bütün Lehliilerin kaydına başlamışlardır.

Sağlam olanlar nafia hizmetleri için alınacak ve işsizler Almanya'ya gönderileceklerdir. Bunların yerine Almanlar gelecektir. 500 bin Alman şimdiden Krakovi muntakasına gelmiş bulunmaktadır.

Polonyada yiyecek maddeleri için vesika usulü tatbik edilmiştir. Esir askerler ancak sivil halkın yardımı sayesinde aşıktan kurtulabilmektedir.

Amerikada sulh lehinde hareketler

Vaşington 10 (A.A.) — Âyandan Wheeler ve Tomas, Reiscümhurun sulh lehinde teşebbüste bulunmasını istiyen âyandan Jonson'un bu talebine iştirak etmişlerdir.

Harbi durdurmak Umidleri mahvolmuş

Kopenhag 10 (A.A.) — Danimarka matbuatı, Hitler'in nutkunun çok şiddetli olduğu ve harbi durdurma ümidlerinin tamamen mahvolduğu mütealesindedir.

İngiliz - Japon müzakereleri

Tokyo 10 (A.A.) — İngiltere büyük elçisi bu sabah Japon hariciye nazırı muavinini ziyaretle iki saat görüşmüştür.

Siyasî mehafilin zannına göre, bu mülâkat iki memleket arasındaki ihtilâflı meseleleri halletmek için yapılacak olan müzakereler etrafında cereyan etmiş ve zemini hazırlamağı istihdaf eylemiştir.

Zonguldak ve Ereğlide kömür bayramı

Ereğli 10 (A.A.) — Maden kömürünün Türkiyede keşfinin 110 uncu yıldönümü burada coşkun tezahüratla kutlanmıştır. Şehir bu münasebetle baştanbaşa bayraklarla süslenmiş ve gece de karada ve denizde tenvirat yapılmak suretile kömür kâşifi Ereğlili Uzun Mehmedin hatırası taziz edilmiştir.

Zonguldakta

Zonguldak 10 — Uzun Mehmed tarafından Türkiyede ilk maden kömürü keşfinin 110 uncu yıldönümü Zonguldakta törenle kutlanmış ve bu münasebetle her taraf bayraklarla süslenmiştir. Başta vali, daire reisleri, Parti reisi, Partililer ve Halkevliiler, vilâyet, belediye azaları, maden müesseselerile işçiler, maden okulu ve diğer okullar ve kalabalık bir halk kütlesinin iştirakile Uzun Mehmed parkında yapılan bu merasime istiklâl marşile başlanmıştır.

Saat 17 de de maden mühendisleri cemiyetinde bir çay verilmiş, gece Halkevinde umumî bir toplantı yapılmıştır.

Kömür ve havza hakkında Parti reisi Akın Karaoğuz bir konferans vermiştir.

Avrupadan geri gelen talebeler hakkında vekâletin tebliği

Ankara 10 (A.A.) — Maarif Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

Son siyasi vaziyet dolayısıyla yurda alınan talebe hakkında aşağıdaki haber itihaz olunmuştur:

1 — Devlet ve devlete merbut müesseseler hesabına Avrupanın muhtelif yerlerinde teknik ve fen tahsil eden talebenin oradaki tahsil müddetine bakılmıyarak umumunun okudukları mahallere ideleri.

2 — Fen ve teknik sahalarından gayri şubelerde tahsil eden talebeden tahsillerinin ikmaline azamî bir sene kalanların gene okudukları mahallere ideleri.

3 — Kendi nam ve hesaplarına tahsilde bulunanlar hiç bir kayda tâbi değildirler.

Bu kararlar alâkadar olup tahsisatlarını Maarif Vekâleti bütçesinden alanlardan Ankarada bulunanların bizzat ve taşrada bulunanların da tahriren Maarif Vekâleti yüksek tedrisat umum müdürlüğüne müracaat ederek hali hazırdaki ikametgâh adreslerini bildirmeleri tebliğ olunur.

Daladye kabinede izahat verdi

Paris 10 (A.A.) — Nazırlar, bu sabah Lebrun'un riyasetinde toplanmışlardır. Başvekil Daladier, halihazırdaki askerî ve diplomatik meseleler hakkında mufassal izahat vermiştir. Nazırlar, bundan sonra memleketin iktisadî faaliyetini tanzime matuf bazı tedbirleri tetkik etmişlerdir. Lebrun, bu hususta hazırlanan birkaç kararnameyi imza etmiştir.

Dikilide yeniden şiddetli zelzeleler oldu

İzmir 10 (A.A.) — Dikilide yeniden bir üç, ikincisi altı ve üçüncüsü iki saniye devam eden zelzeleler olmuştur, ikinci sarsıntı çok şiddetli idi. Yeni hasar yoktur.

Yardım Sevenler Cemiyeti 350 aileye Erzak dağıttı

Ankara 10 (A.A.) — Bayan İnönü'nün himayelerinde bulunan yardım sevenler cemiyeti tarafından bugün 350 muhtaç aileye erzak dağıtılmıştır.

Emniyet âmirleri Arasında tayinler

Ankara 10 (Hususi) — Birinci sınıf emniyet âmiri Zeki Tamerin Zonguldak emniyet âmirliğine, İstanbul emniyet kadrosu birinci sınıf emniyet âmirlerinden Mehmed Ali Esmerin Kirşehir emniyet âmirliğine, Emniyet Umum Müdürlüğü ikinci sınıf emniyet âmirlerinden İbrahim Canakayanın Burdur emniyet âmirliğine, Vekâlet emrinde bulunan eski Kayseri emniyet müdürü Behçet Kutertan Elazığ emniyet müdürlüğüne, naklen tayinleri yapılmıştır.

Sabaktan Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

● Su.h teşebbüsü ve hatıra gelen ihtimaller

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Belçika ve Felemenk kral ve kraliçesinin yaptıkları sulh teşebbüsü hakkında bugünden yarına kat'i bir hüküm vermenin imkânı olmadığı görülüyor. İskandinav memleketleri hükümlerinin da manen iştirak ettikleri bu teşebbüs hakkında gerek İngiliz başvekilî Mister Çemberlayn'nin söylediği nutuk, gerek İngiliz ve Fransız gazetelerinin tefsirleri, henüz ümidleri kaybettirecek kadar menfi değildir. İngiltere, bir karara varabilmek için düşünüş istişarede bulunacak, Almanya ise, bugünlerde diploma yolu ile bir cevap verecektir. Fakat Mister Çemberlayn'nin hâd bir romantizmandan yatması İngiliz istişarelerini uzatabileceği gibi Hitlere karşı yapılan suikast de Almanyanın cevabını tehir edebilir. Bundan dolayı, Belçika ve Felemenk hükümdarlarının teşebbüsleriyle alâkadarların cevabları arasında bir miktar zaman geçmesi zarurî görünüyor. Yalnız, bu arada, üzerinde durulması lâzım gelen bir nokta vardır: Mister Çemberlayn, nutkunun bir yerinde bizzat Almanyanın bu tavassutu kabul etmeyeceği kanaatini izhar etmiştir. Üzerinde durulması icab eden nokta, işte budur ve bu iphamın izalesi lâzımdır.

İngiltere ile Fransa harb gayelerini henüz sarîh olarak ilân etmemişlerdir. Umumî birkaç esasî ortaya atmakla iktifa etmişlerdir. Şayed İngiltere başvekilî bu umumî esasların değişmez şeyler oldukları için ümitsizlik izhar ediyorsa, bunda kendisini haklı görmek lazımdır. Çünkü, bu umumî esaslara mukabil Almanya da, Sovyet Rusya ile beraber, Lehistanın mukadderatı hakkında değişmez olduğunu beyan evlediği bir takım şeyler söylemiştir. Bu noktalar bütün dünyanın malûmudur. Nitekim Belçika ve Felemenk hükümdarları da bunlara ağâh bulunuyorlar. Bu teşebbüsü yapan bu zevat, sayed bu esasların değişmez şeyler olduklarına kat'iyetle kani bulunsalardı, evvelden akim kalacağına emin buldukları bir adım ileriye atmazlardı. Demek ki bu zevat iki muarız taraf arasında da bir anlaşma zemini bulunacağından henüz tamamlı ümidlerini kavbetmiş değillerdir.

Su halde: Bu vaziyetin aydınlanabilmesi bir takım diplomatik müzakerelerin açılmasına vabeste bulunuyor. Zira nutuk söylemek ve müphem bir takım faraziyeler serdeylemekle işin içinden çıkılamayacağı tabiidir. Tarafların cevabları belli olduktan ve bunların arasında bir yakınlaşma imkânı olup olmadığı tezahür eyledikten sonradır ki kat'i netice, yani muharibler arasında bir sulh ihtimalinin mevcut olup olmadığı belli olacaktır. Daha bir müddet sabredelim bakalım.

Selim Ragıp Emeç

Çemberlayn iyileşiyor

Londra 10 (A.A.) — Lord Horder ve Sir Russell Wilkinson isiminde iki doktor bu sabah Çemberlayn'ı ziyaret etmişlerdir. Doktorlar, başvekilin geceyi iyi geçirdiğini ve muztarib olduğu damla hastalığın tamamen geçmek üzere bulunduğunu müşahade etmişlerdir.

Çemberlayn, bugün yataktan kalkmıyacak, fakat dün yaptığı gibi cari işlerle meşgul olacak ve nazırlarla görüşecektir.

Ebedî muharebe

Edebiyatın remiz, kinaye, teşbih, istiare gibi hünerleri vardır ki erbabının elinde san'at şaheseri olur. Belâğatin, yüksek üslûbun ana unsurlarını teşkil eden bu keime ve fikir oyunları şimdi edebiyat âleminde pek görülmez oldu. Eski üslûbular, ifade tezyini için bu marifetleri yapmakta ciddi meharez gösterirdi. Edebiyat dünyasında pek tesadüf etmediğimiz bu hünerleri şimdi diplomatların nutuklarında bol bol görüyoruz. Meğer politika dünyasında ne dilbazlar varmış. Harbin başladığı iki buçuk aydanberi söylenen nutuklar bir araya toplansa lise-lerde, hattâ üniversitelerde emniyetle okunulacak nefis bir edebiyat kitabı elde edilmiş olur. Öyle bir edebiyat kitabı ki içinde nefis müment'iden hasyimelî'ne hattâ kabihe kadar sanayiî edibiyenin her çeşidi etek etek bulunur. Hele cinas, kinaye esprileri için örnek aramak ihtiyacında olanlar için bu siyasi nutuklar nefis birer hazinedir.

Vaktile edebiyatı fenni sahada tatbik etmek meraklıları:

İçtiğin âla suyu terki eden ecza nedir.

Oksijenle idrojen, hidrojenle oksijen

Gibi safasatlar yumurtlamışlardı. Fakat edebiyatın politikadaki yeri hiç de böyledir olmuyor. Cidden şairane, edibane, beligane temsiller, nesirler meydana geliyor. Büyük karargâhların sükkün ve istirahatten bahsettikleri harb tebliğlerinin 132 incisi nesredildi. Harb cepheledeki 132 günlük sükkün karşı siyasi şeffertir edebî nutukları bu yekünü çoktan aşmıştır. Muhakkak olan bir şey varsa hiç bir yerde işe yaramayan edebiyat nihayet politikada geçer akçe kıymetini buldu. Handise kumandanlar da diplomatlar gibi resmi harb tebliğlerini şairane teşbihler, san'atkarane esprilerle neşre başlayacaklar.

Edebiyat humması geçirenler için bu da bir tesellidir belki!

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Üniversitenin kadro noksanları tamamlanıyor

Kadroya yeniden 12 profesörlük ilâve edildi münhal 17 doçentlik için yakında bir imtihan açılacak

İstanbul Üniversitesinin yeni ders yılı kadrosundaki noksanlar tamamlanmak üzere.

Üniversitenin muhtelif fakültelerinde münhal bulunan 17 doçentlik için bu ayın 16 ncı Perşembe günü Üniversitede bir imtihan yapılacaktır. Münhal doçentlikler, Hukuk Fakültesinde medenî hukuk, ceza hukuku, devletler umumî hukuku ve devletler hususî hukuku, İktisad Fakültesinde işletme iktisadî, umumî iktidar ve iktisad teorisi, Tıp Fakültesinde radyoloji, çocuk bakımı ve hastalıkları, idrar yolları, pataalgil anatomi, Edebiyat Fakültesinde umumî felsefe ve mantık, romanoloji, umumî Türkiye tarihi ve Türk edebiyat tarihi kürsülerindedir.

939-940 ders yılı kadrosuna göre halen Üniversitede 53 ü Türk ve 38 i mu-kaveleli yabancı olmak üzere, 91 profesör bulunmaktadır. Türk profesörler kadrosuna yeniden 6 sı 125 liralık, 6 sı da 60 liralık olmak üzere 12 profesörlük ilâve edilmiştir. Bu sayede Üniversitede 28 profesör maaşça birer derece terfi etmişlerdir.

Bu yıl Tıp Fakültesi profesörlerinden İhsan Hilmi Alantor, Akif Sakir Sakar, Hüfisi Behçet, Hukuk Fakültesi dekanı Ali Fuad Başgöl, İktisad Fakültesi dekanı Ömer Celâl Sarç, memleketin en yüksek ilim payesi olan ordinarius profesörlüğe terfi etmişlerdir.

Ayrıca doçentlerden Ziya Öktem, Süheyl Ünver, Kâzım İsmail Gürkan da profesörlüğe terfi etmişlerdir.

Geçen yıl kabul edilen kanuna göre Üniversite kadrosuna 28 doçentlik ilâve e-site emrine verilmiştir.

Ölmüş ve bu yıl bunlardan 10 u Üniver-

Bu 10 doçentliğin 5 i Tıp Fakültesine, 3 ü Hukuk Fakültesine, 2 si Edebiyat Fakültesine ayrılmıştır. Gene yeni kadro ile asistanların maaşı 30 liradan başlamak üzere dört derece itibarile 60 liraya kadar çıkarılmıştır. Ücretli asistanlar yalnız Tıp Fakültesinin kliniklerine münhasır olmak üzere bu sene için bırakılmıştır. Bunlardan aslı hizmete geçecekler üçüncü sınıf asistanlığa tayin olunacaklardır. Üniversitenin muhtelif fakülte-lerinde hâlâ 175 i maaşlı ve 77 si ücretli olmak üzere 252 asistan bulunmaktadır.

Üniversitedeki yabancı profesörlerden matematik profesörü von Mizes, hukuk felsefesi ve hukuk başlangıcı profesörü Richard Honig, ispençiyari kimya profesörü Bodendorf yeni ders yılı başında Üniversiteden ayrılmışlardır.

Üniversite rektörlüğü bu ayrılan profesörlerin yerlerine yeni profesörler getirmek üzere faaliyete geçmiştir. Profesör Honig yerine dünya şöretelerinden olan profesör Kelsen veya Delyechiodan birinin getirilmesine çalışılmaktadır.

Maarif Vekâleti eczacı mektebindeki ispençiyari kimya ve galinik kimya profesörlükleri için Fransadan salâhiyetli birer âlim getirmek üzere Fransa hükümeti nezdinde teşebbüslerine devam etmektedir.

Edebiyat Fakültesinde münhal bulunan sosyoloji profesörlüğü için de Fransadan bir profesör getirilecektir.

Kütüphane için getirilmesine karar verilen profesör Kolcak yakında memleketimize gelecektir. Maarif Vekâleti, münhal duran kadın, doğum kürsüsü için de beynelmil şöhreti haiz bir profesör aramaktadır.

Polis enstitüsü profesörü geldi

Profesör Mark Payot

Dün sabahki Avrupa trenile, hükümetimiz tarafından Ankara polis enstitüsü kirimonoloji profesörlüğü için davet olunan İsviçreli Mark Payot, refikasıle birlikte şehrimize gelmişlerdir.

Profesör bir hafta kadar burada kalacak, İstanbul polis teşkilâtine sureti hususiyede alâkadar olduktan sonra, Ankara'ya gidecektir.

Kurnaz bir yankesici yakalandı

Dün, Emniyet Müdürlüğü memurları çok kurnazca yapılan bir yankesicilik hadisesinin failini 2 saat gibi çok kısa bir zamanda yakalamaya muvaffak olmuşlardır.

Dün sabah Eminönünde Yıldı diz terzihanesine temiz giyinmiş bir genç gelerek, elbise yaptraca - Yankesici Yakovası

ğundan bahisle modelleri görmek istemiştir. terzihane sahibi Mehmed Kırıl müşteriye muhtelif modeller çıkarak göstermiş ve kendisile bir hayli meşgul olmuştur.

Fakat çok titiz görünen bu genç, kendisine gösterilen bütün modelleri beğenmediğini söylemiştir.

Bu esnada etrafı tecüssüye başlayan bu garib müşteri, askıda asılı duran ve Mehmed Kırıl aid bulunan ceke-tin dikiş tarzının hoşuna gittiğini söyleyerek ceketin bulunduğu yere doğru yürümüş ve bir müddet ceketini muayene ettikten sonra bu sefer de kumasını beğenmediğini bahane ederek terzihanedan çıkıp gitmiştir.

Aradan kısa bir zaman geçtikten sonra ceketini giymek isteyen Mehmed Kırıl, cebindeki cüzdanile içindeki 25 lirasının asırılmış olduğunu hayretle görmüştür.

Terzihane sahibi derhal keyfiyetten Emniyet Müdürlüğünü haberdar etmiş ve verdiği eskâl üzerine alâkadar memurlar bu esrârengiz genci aramağa başlamışlardır. Müracaatten iki saat sonra bu cür'etkâr hırsız Kuzguncukta yakalanmıştır. Yakovası adında olan bu genç, suçunu ikrar etmiş ve çaldığı para Yıldız terzihanesi sahibi Mehmed Kırıl'a iade edilmiştir.

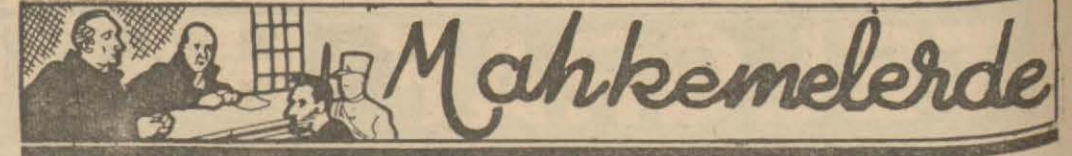
Karagömrük Nahiye kongresi

Cumhuriyet Halk Partisi Karagömrük nahiyesi kongresi 10/11/939 günü saat 20.30 da aktedilmiş, aza ve murahhaslar seçilmişlerdir.

İLÂN

Osmanlı Bankasından:

% 3 faizli 1911 ihraçlı Mısır Kredi Fonsiyeh Tahvilâtının 1/12/1939 tarihinde yapılacak itfa keşidesinde başa baş tediyesi tehlikesine karşı, Osmanlı Bankası Galata Merkezile Yenicami ve Beyoğlu Şubeleri tarafından pek iyi şartlarla sigorta edileceği, mezkûr tahvilât hâmilelerinin maldumu olmak üzere ilân olunur.

Bir davacıyı tehdid eden üç kişi yakalandı

Adliye koridorlarında üzerleri aranan üç adamda iki kama ve sustalı çakı bulundu

Dün adliye koridorlarında garib bir hâdise cereyan etmiştir.

Bilâl oğlu Ahmed isminde biri adliye polislerinden Sadettine müracaat ederek, şöyle bir ihbarda bulunmuştur:

— Bir müddet evvel beni yaradılar. Vuran adam Sadık isminde biridir. Şimdi Tevkifhanede. Bugün asliye 3 üncü ceza mahkemesinde davamıza bakılacak. Beni vuranın arkadaşlarından Semsettin isminde biri ise, şimdi mahkemenin kapısında bekliyor. Osman, Mustafa ve İbrahim isimlerinde üç Rizeli arkadaşı da birlikte gelmiş. Beni öldürecekler diye korkuyorum. Çünkü, postadan bir mektub aldım. Bu mektubda bana «davadan vazgeç, aksi halde seni mahkeme salonunda vuracağız» diye yazılıydı.

Bu müracaat üzerine, polis Sadettin derhal yanına adliye polislerini de almış ve mevzu bahis şahıslar yakalanarak, üzerlerinde arama yapılmıştır. Filhakika, taharriyat neticesinde büyük iki kama ile sustalı bir çakı bulunarak, derhal müsadere edilmiştir. Aynı zamanda bir zabıt tutulmuş ve suçlular müddeiumumiliğe teslim edilmişlerdir.

Gemici oldukları anlaşılan üç Rizeli

hakkında adli tahkikat ve takibata başlanmıştır.

Bir vapur müsademesi davasına bakıldı

Bir müddet evvel Çanakkale boğazında İtalyan bandıralı İono ve Türk bandıralı Amasya vapurları arasında bir çarpışma vukua gelmiş, kaza Amasyanın şifir, Tono vapurunun da hafif hasara uğramasına neticelenmiştir.

Hâdise, 4 üncü ticaret mahkemesine intikal ederek, Tono vapuru şirketinin 5 bin lira teminat yatırmasına mahkemece karar verilmiştir.

Dünkü celsede de mahkeme Tono vapurundaki hasar için Amasya vapuru sahibinin de 1500 lira teminat yatırmasını tahti karara almış ve muhakemeyi talik etmiştir.

Müddeiumumiliğe davet

İstanbul Müddeiumumiliğinden: İstanbulda olduğu anlaşılan Karasu hakimi Mahmudun derhal memuriyetimize müracaatı.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında akşam saat 20,30 da

Şermin

İstiklâl caddesi komedi kısmı

Gündüz saat 14 de

Kel Oğlan

akşam saat 20,30 da

Bir Muhasib Aranıyor

Halk Opereti - Akşam saat 9 - da

Modern Kızlar

Raşid Rıza ve Sadı Tek tiyatrosu Beyoğlunda Altıncadire, Şişhane tramvay caddesinde Atilla park salonunda ilk temsil

Saçlarından Utan

Bayram ve Osmanlı Bankası

Osmanlı Bankasından:
Şeker Bayramı münasebetile Osmanlı Bankasının Galata Merkezile Yenicami ve Beyoğlu Şubeleri, 13, 14 ve 15 İkinciteşrin 939 günleri kapalı bulunacaktır.

BUGÜN Matinelerden itibaren SARAY ve İPEK ve İzmirde ELHAMRA Sinemalarında birden

TOSUN PAŞA

HAKİKİ BİR KAHKAHA TUFANI

Baş rollerde: HAZİM - VASFİ RIZA - FERİHA TEVFIK - HALİDE

NECLA - MAHMUD - SUAVİ - ŞEVKİYE ve TANASA REVÜSÜ

Musiki ve şarkılar. MUHLİS SABAHADDİN

Programa ilâve olarak 1.) EBEDİ ŞEFİMİZİN VEFATLARININ

BİRİNCİ YILDÖNÜMÜ Münasebetile

İSTANBULDA YAPILAN MERASİM

2.) ERZURUM DEMİR YOLU HATTININ AÇILIŞ TÖRENİ

Seanslar: 11.45 - 2. - 4.15 - 6.30 ve 9 da yarınki Pazar ve Bayram günleri

sabah saat 9.30 da TENZİLÂTLI İLÂVE HALK MATİNELERİ

Sinema Meraklılarına Müjde:

Gözlerinizi yormadan, kulaklarınızı uğuldatmadan, Film seyretmek büyük bir zevktir. Bu zevki ancak; Pek yakında açılacak olan: Türkiye'nin

en muhteşem **ÇENBERLİTAŞ**

SİNEMASINDA BULABİLİRSİNİZ.

BUGÜN

Sinemanın en büyük iki yıldızı

MELEK

JEANNETTE MACDONALD

Sinemasında

ve NELSON EDDY

Senenin en güzel filminde

SEVİŞTİĞİMİZ GÜNLER

İlaveten FOX JOURNAL Bugün saat 12.30' ve 2.30 da tenzilâtlı matineler.

Kültür işleri:

Yabancı diller mektebinde tedrisata yakında başlanacak

Üniversite yabancı diller mektebinde tedrisata yakında başlanacaktır.

Lisan tedrisatı hakkında Üniversite Rektörlüğü tarafından hazırlanan ve Maarif Vekâletine gönderilen yeni talimatname bugünlerde tasdikten geçecektir. Yeni talimatname ile Üniversite talebesinin yabancı dil derslerine devam mecburiyeti kaldırılacak ve bu talebeler yalnız ders yılı sonlarında imtihana tâbi tutulacaklardır.

Yardıma muhtac talebe tesbit edilecek

İkmektebelerde okuyan yoksul çocuklara yardım işine Şeker Bayramından sonra esaslı bir şekilde başlanacaktır.

Okul idareleri mekteplerinde okuyan, yardıma muhtac çocuk miktarını Partideki yoksul çocukları koruma birliğine bildirecek ve bunların yemek, giyim ve kitap ihtiyaçları temin olunacaktır.

Yardım birliği bayram sonunda Partide tekrar bir toplantı yapacaktır.

Doktora imtihanlarına yakında başlanıyor

Üniversite Hukuk Fakültesinde doktora imtihanlarına bu ayın 23 ünde başlanacaktır. İmtihanalara girecekler Fakülte Dekanlığına müracaat etmektedirler.

Bu sene doktora girerek (hukuk doktoru) olmak isteyenler arasında üç bayan da bulunmaktadır.

Sehr işleri:

Eminönü ve Azabkapiya sarfedilecek para

Belediyeler Bankasından alınan beş milyon liralık belediye henüz hiçbir tarafa harcamamıştır. İstimlak muameleleri tekemmül ettikten sonra, 5 milyonun bir kısmı Eminönü ve Azabkapiya sarfedilecektir.

Vali Romanyaya gidiyor

Romanya Propaganda Nezareti, İstanbul Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdarı Romanyaya davet etmişti. Bu hususta hükümetimizden lâzım gelen müsaade alınmış olduğundan, Vali ve refikası Pazartesi günü Romanyaya müteveccihan hareket edeceklerdir. Vallimiz, Cuma günü tekrar İstanbul'a dönmüş olacaktır.

Yenicami önündeki seddin planı yeniden yapılacak

Eminönü meydanında Yenicaminin önündeki seddin tanzim planı beğenilmemiştir. Plan, yeniden hazırlanacaktır.

Dünkü ekspresle gelen yolcular

Sihhat ve içtimal Muavenet Vekâleti Müsteşarı Asım Arar, Fransız sefiri Masgali ile İtalyan matbuat ataşesi dün sabah ekspresle Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

Dünkü ekspresle Ticaret Vekâleti teşkilâtlandırma umum müdürü Servet ve başmüfettiş Orhan da muhtelif ticaret işleriyle meşgul olmak üzere gelmişlerdir.

Türk - Rumen ticaret anlaşması imzalandı

Bir müddettenberi şehrimizde Tophane kasrında devam etmekte olan Türk - Rumen ticaret müzakereleri nihayetlenmiş ve anlaşma tarafeyn murahhasları arasında imzalanmıştır.

Anlaşma iki dost ve komşu millet arasında ki müteakbil ticareti inkişaf ettirecek ahkâmı ihtiva etmekte ve bunun

için icab eden bütün tedbirleri derpiş etmektedir.

Anlaşma mer'iyet mevkiine girdikten sonra yeni şartlar dahilinde müteakbil ticarete girişilecektir.

Resim Türk - Rumen ticaret anlaşması imza merasiminden bir intibadır.

Almanyanın Fransayı İngiltereden ayırmak istemekle güttüğü gaye

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet
"Son Posta"nın askerî muharriri

Garb cephesinde Fransızlara karşı propaganda maksadile kullanılan hoparlörler

Almanlar, harbi kendileriyle İngilizler arasında münhasır kılmağa çalışıyorlar. Bu, şimdilik biraz fazlaca bir hayaldir. Fakat ne olursa olsun bir fikirdir. Almanların bunu istemelerinin bir sebebi, şüphesiz, karşılarındaki düşmanların sayısını bire indirmek olduğu için, hem siyasi ve aynı zamanda sevkülceygidir.

Bir düşmanla uğraşmak elbet birkaç taneyle savaşmaktan daha kolay ve daha neticedir. Fakat Almanyanın, şimdiki iki düşmanından, yani Fransa ve İngiltereden yalnız ikincisini seçmesi ve birincisini bırakmak istemesi acaba nedendir? İngiltereyi Fransadan daha kolay yeneceğini umduğundan mı? Yoksa onu kendine baş düşman telâki ettiğinden mi?..

Almanyanı bir lâhza İngiltere ile başbaşa kalmış farzedelim. Onun seferber kara orduları Büyük Britanya adalarını tehdit ve istilâ edemeyecekleri gibi İngiliz kara kuvvetlerinin de Alman topraklarına taarruz ve istilâsı bahis mevzuu olamaz. Bu sebeple Almanya ile İngiltere arasında harp şimdiki gibi hava, denizaltı, propaganda ve diplomasi sahalarına inhisar edecek ve tabiatile gene uzun sürecek. O halde Almanyanın düşman olarak yalnız İngiltereyi seçmekten gayesi harbi çabuk bitirmek olamaz.

Filvaki Fransanın harb sahasından çekilmesi onun hava ve deniz kuvvetlerinin şimdiki kıymetli yardımlarından İngilterenin mahrum kalması demektir. Fakat bu yardımların harb üzerinde doğrudan doğruya kat'î tesirleri olmadığından bunların eksikliği İngiliz - Alman harbinin bugünkü mahiyetini temelinden değiştirmeyecektir. O halde Almanyanın harbi yalnız İngiltereye karşı idame etmek arzusunun bu kadar kuvvetli olmasının sebepleri merak edilmeğe değer.

Gerçi Fransanın harbden çekilmesi ile Alman hava ordusunun, Fransız uçak filolarının tazyikinden kurtularak yalnız İngiliz hava kuvvetleri ile karşı karşıya kalacağı ve bu suretle vazifesi yarı yarıya kolaylaştıktan başka Almanyanın İngiltereyi havadan tehdit imkân ve şanslarının belki bir misli artacağı düşünülebilir. Fakat bu nazariye pratikte arzu olunan neticeleri vermez. Çünkü görüyoruz ki Fransız hava kuvvetleri zaten Alman uçaklarını İngiliz deniz ve sahillerine taarruzdan menetmemektedirler. O halde şimdi zaten serbest olan Alman uçak filolarının bugün yapabildiklerinden daha fazlasını, yarı, Fransızların ayrılması halinde, yapabileceklerini ummak için bir sebep yoktur. Bahusus İngiliz hava kuvvetinin Amerika uçak sanayinin yardımile günden güne artacağı muhakkaktır.

Keza Fransanın harbden çekilmesi meselâ Alman denizaltılarını takib eden müttefik deniz kuvvetlerinin azalmasına da sebep olacağı ve bu suretle Alman denizaltılarının vazifesi yalnız İngilterenin ablukası ile uğraşmağa münhasır kalarak batıracağı gemi hacimlerinin tabiatile artacağı düşünülebilir ki, doğrudur. Fakat Alman denizaltılarının bu

günkü faaliyet hedef ve sahası zaten yalnız İngiliz adalarının etrafıdır. Bu sebeple Fransa ile Fransız deniz kuvvetlerinin harbden çekilmeleri ile ne Alman denizaltılarının faaliyeti fazlasile artabilecek ve ne de denizüstü Alman harb gemileri İngiliz donanmasıyla boyölçüşmek isteyecektir.

Buna rağmen Almanya Fransayı uyuşturarak nihayet harbden uzaklaştırmak için mümkün olan her şeyi yapmakta ve bu hususta hiç bir propagandayı ihmal etmemektedir. Eğer Almanya bu hedefine varamıyacağına kani olsaydı şüphe yok ki onun için bu kadar emek ve para sarfetmezdi; demek ki o, Fransayı İngiltereden ayıracağından hem ümidlidir ve hem de İngiltereyi yalnız bırakmaktan büyük faydalar beklemektedir.

Bu faydaların, Alman kara, hava ve denizaltı kuvvetlerinin bugünkü muharebe faaliyetlerinin daha fazla ve daha kat'î bir mahiyette inkişaf etmeleri şeklinde tecelli edemeyeceklerini yukarıda gördük. O halde Fransanın harbden çekilmesi halinde vazifesiz kalacak olan Alman kara ordularının muhtemel yeni faaliyet saha ve imkânlarını tetkik etmek, Almanyanın Fransayı İngiltereden ayırmakla takib ettiği maksadların neler olabileceği meselesini aydınlatmağa belki yardım edebilir.

Almanya, Fransayı İngiltereden ayırmağa muvaffak olduğu takdirde filvaki onun kara kuvvetleri serbest kalacağı ve Almanyanın bundan istihlal etmek isteyeceği ilk fayda belki bu ordunun büyük kısmını terhis etmek olacaktır. Bu sayede Almanya büyük masraflardan kurtulacağı gibi yüz binlerce sağlam ve güçlü kuvvetli adam memleketteki istihlal işine dönebilecektir.

Bu faydaların Almanya için olan büyük ehemmiyeti gerçi inkâr olunamaz. Çünkü İngiltereye karşı sürekli bir harbin idamesine daha çok imkân verir. Fakat bugün de Almanyanın buna yakın bir tedbir almasına hiç bir mâni yoktur. Çünkü Zigfrid hatta pek az bir kuvvetle Almanyanın müdafasını mümkün kılmaktadır. Zaten Almanya bugün tam seferber olmuş ve bütün kara harb kaynak-

larını kullanmış değildir. Bundan başka, benim anladığıma göre, Alman ihtiyat ordularına büyük ölçülerde mezuniyetler vermektedirler. Nitekim Fransızlar da buna benzer idari tedbirler alıyor ve harbin memleket ve millet üzerindeki ictidî ve mali tesirlerini mümkün mertebe azaltıyorlar.

O halde bir gün tamamiyle serbest kalacak olan Alman ordularının hedefi büyük mikyasta terhislerden daha başka şeyler olmak ictiza eder. Bu hedefin genişliği anlamak için de, birçok Almanların İngiltereyi alt etmek ve dünyaya hükmetmek için lâzım gördükleri Japon - Rus - Alman - Fransız büyük kara blokunu bir lâhza düşünmek ictiza eder. Almanlar işte böyle bir blok sayesinde dünyayı İngiliz tahakkümünden kurtarmağı düşünüyorlar. Bu blokun tahakkuku için ise bugün Fransanın İngiltereden ayrılması ve sonra da Almanya ile birleşmesi ictiza ediyor.

Ondan sonra Alman kara ordularının yakın ve uzak hedefli büyük rolleri gelirdi ki artık bunlara şimdiden muayyen istikamet ve hududlar çizmeğe kalkışmak abestir.

Oslo grupu diğer devletlerinin kral ve başkanlarıyla Romanya kralının iltihak ve yardım ettikleri Belçika ve Holânda hükümdarlarının yaptıkları barış teşebbüsü eğer Almanya'da lâyük olduğu ehemmiyet ve ciddiyetle nazarı itibara alınmaz ve Hitlerin iki gün evvel Münih'te irad ettiği nutukla Almanyanın beş senelik bir harbi göze aldığı bir palavra sayılmazsa o zaman Almanların, yukarıda izahına çalıştığımız hayal hedefinin peşinde koştuğlarına inanmak ictiza eder. Ve insan bu derece pratik bir millet olan Almanların nasıl olur da böyle dipsiz hayallere sapabildiklerine hayret etmekten kendini alamaz. Evet Almanlara bütün kuvvetlerini daima olmaz şeyler peşinde sarfettiren hep onların o kendilerine sonsuz güvenleridir.

Eğer iş böyle ise, İngiliz inadi ve Alman büyük hayali ile sonsuz nefse itimadı yüzünden Avrupanın ve dünyanın vay başlarına gelecek olanlara...

H. E. Erkilet

Kiel'i bombardıman eden tayyareciler

İngiliz Kralının, evvelce Kiel üzerine hava hücumunda bulunan beş İngiliz tayyarecisine nişanlar verdiğini biliyorsunuz. Kral, tayyarecileri taltif ettikten sonra:

«Böyle insanlarla tanıştığım için dolayı iftihar duyuyorum» demiştir. Resimde nişan alan tayyarecileri görüyorsunuz.

Hâdiseler Karşısında

Kitab münakaşası

On senedenberi mekteplerde okutulan bir edebiyat kitabı yanlışlarla dolu imiş.

— Yanlış hesap Bağdaddan döner! Derler. Yanlış kitab da dönüyormuş. Fakat Bağdadı geçtikten sonra.

Yeni yetişen şairler için:

— Kafiye bilmiyorlar.

... Vezinden anlamıyorlar.

... Yazdıkları da şiir mi?

Derdik. Meğer kabahat onların değilmiş.

Yanlış kitaptan vezni, kafiye öğretilen yazacağı şiir de? Elbette vezni bozuk, kafiyesi yarım olur.

İsmail Habibin, neşrinden on sene sonra, kitabın yanlış olduğunu iddia edip müellifine hücum etmesi bana bir fikrayı hatırlattı:

«Yeniçeri yolda giderken bir Yahudiye raslamış.

— Seni hain seni!

Demiş, Yahudi korkmuş.

— Aman ağam ben ne yaptım ki!

— Ben seni kesmiyeyim de kimi keseyim?

— Ne kabahatim var ağam?

— Daha ne kabahatin olsun, Müslümanların büyüklere eziyet eden siz değil misiniz?

— Ağam, o çok eskidenmiş, üzerinden asırlar geçmiş.

Yeniçeri bağımış:

— Ben asırlar filân bilmem, daha dün öğrendim.»

Yanlış kitab meselesi, bana da hep fikra hatırlatıyor:

«Adamın biri nişan atıyor, fakat bir türlü hedefine isabet ettiremiyor. Bir başkası görmüş:

— Nafile demiş, nişan almasını bilmiyorsun, şu silâhi bana ver.

Silâhı almış, nişan alıp atmış, onun attığı da hedefe isabet etmeyince:

— İşte, demiş, sen hep böyle nişan alıp atıyorsun!»

Yanlış kitabın müellifi de kendini bu tarzda müdafaa edebilir:

— Vezni kafiyesi bozuk şiirler yazıyorlardı. Ben de onlar gibi yazdım. Ve siz işte böyle yazıyorsunuz, demek isterdim.

Bir muharrirle bir arkadaş arasında şöyle bir muhavere cereyan etmiş:

— Yirmi sene yazı yazdıktan sonra, yazmaya hiç kabiliyetim olmadığını anlamışım.

— Hemen muharrirliği bırakmalıydın?

— Nasıl bıraktırdım. O zamana kadar meşhur olmuşum.

Yanlış kitabın müellifi de bir arkadaşla belki aynı şeyi konuşmuştur:

— On sene sonra kitabımın yanlışlarla dolu olduğunu anlamışım.

— Hemen kitabımı toplatıp, ortadan kaldırmalıydın.

— Nasıl toplatabilirdim. O zamana kadar kitabım meşhur olmuştu.

Tomat Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

En küçük hapisane

Dünyadaki hapisanelerin en küçüğü, iki hücreden mürekkep olan Vatikan hapisanesidir. Hücreler hemen her zaman boştur. Böyle olduğu halde bu hapisanenin bir kütüphanesi ve bir banyo dairesi mevcuttur.

Balonla asker nakletmek projesi

1805 senesinde Fransızlar bir balon projesi yapmışlardı. Bu balonun sepetinde atları ve bütün teçhizatı 3000 süvarisi bulunacaktı. Harb esnasında bu süvariler balon içinde düşman arazisine gidecekler ve orada yere inecekler, araziye istilâ edeceklerdi.

Milyonlarca sene evvelki develer

Milyonlarca sene evvel dünyada develer gene mevcudu. Fakat bu develerin sırtlarında ne tek, ne de çift kamburları mevcudu. Bugünkü kamburlu develerin, bunlardan geldiği zannedilmektedir.

Örülmiş camdan olta kolları

Örülmiş camdan yapılmış olta kolları, diğer kolları nisbetle daha sağlam oluyor. Bükülmiyen sert camın bükülüp örülen kollar haline gelmesi garib değil midir?

GÖNÜLİSLERİ

Seviye farkı Meselesi

Bir erkek okuyucumun sorduğu suali şu suretle hülâsa etmek mümkündür:

«Evleneceğim, birçok genç kıızı gözden geçirdikten sonra bir tanesi üzerinde karar kıldım, güzeldir, şirindir, namusludur, üstelik zengin bir aileye mensubdur, yalnız tahsili fazla kıt, ilk merhalede kalmış, konuşurken dikkat ediyorum, umumî bilgisi hiç yok, Arabca, Acemce kelimeleri karıştırdığı takdirde Türkçesi bile yanlış.

Tahmin ediyorum ki, müracaatte bulunsa kız da, ailesi de muvafakat cevabı verecekler, fakat tereddüt etmiştir.»

Bana bu satırları yazan erkek okuyucum hüviyetini saklamış, görüyorum ki üniversiteyi bitirdikten başka bir de Avrupa stajı yapmış, çok münevver bir muhte mensubdur:

— O halde sualinin cevabını ken-

disi verebilmeliydi, diye düşünüyorum, acaba bu mektubu bu imza altında bir başkası mı yazdı?

Pek araştırmayalım, hatırıma gelenleri üç beş satır arasına sıkıştırılmakta bir mahzur yoktur:

— Tabiat kanunu arzu ve hevesi zamanla tahdid etmiştir. Cinsî cazibe ne kadar kuvvetli olursa olsun bir zaman gelir ki gevşer, tamamen söner, artık bir müddet evvel bütün ateşinizi nefsinde toplayan cisim bir taş heykeldir. Sizi işgal edebilmest için canlanılması, ruhlanması lâzım. Ona bu imkânı veren evvelce zekâ, sonra da tahsildir, birinin eksikliği ni değeri tamamlayabilir, fakat esas bulunması zaruridir. Erkekte irfan seviyesinin kadınsından daha yüksek olmasına ihtiyaç görürüm, fakat arada mevcut fark nihayet üniversite ve lise tahsilleri kadar olmalıdır.

Okuyucumun beğendiği genç kızdaki toplanmış gördüğü vasıflar kendisini mes'ud etmeye kâfi değildir.

TEYZE

MONOLOG :

Piyano çalıyorum

(On yaşında bir mektebli kız söyler.)
Ben piyano çalırım. Daha merhaba demeden, nasılsınız, iyi misiniz, diye hatırlarız sormadan damdan düşer gibi, ben piyano çalırım, dediğimi garib bulmayın. Herkes bir şeyle öğünür ya ben de piyano çaldığımla öğünürüm. Onun için baştan piyano çaldığımla haber veriyorum.

Yalnız size, aramızda kalsın, yabancılar duymasınlar ayıb olur, eve piyanonun nasıl geldiğini, daha ders almadan neler yaptığımı anlatacağım.

Babam ikide bir!
— Piyango çıksın, sana piyano alacağım!

Derdi. Bana piyano almak fikri babama nereden geldi bilmem ama, her halde piyango kelimesi hatırlatmış olacak. Öyleya kelimenin bir «g» si kalınca geriye piyano kalıyor. Piyangonun ilk hatırlatacağı eşya piyano ol- sa gerek.

Günün birinde babama piyango çıkıverdi. Bana da piyano alınmış oldu. Piyano alındı ama, piyanonun neye yarayacağını öğrenememişim. Piyano salonu koydular. Ben sevinirdim. İlk gün başına geçtim. Kapağını açtım. Çalmaya başladım.

Böyle aksi piyano da olur muydu? Ben ağzımla:

«İlgaz Anadolunun sen yüce bir dağsın.»

Sarkısını söylüyorum. Piyanova da aynı zamanda vuruyordum. Fakat piyano bir türlü benim söylediğim sarkıyı çalmıyordu. Olur ya. belki piyano bu sarkıyı bilmiyordu. Başka bir sarkı söyleyip çalardım; dedim:

«Bir kuzu aldım ben bu yaz»

Sarkısına başladım. Ne aksi piyano imiş, yahud da hiç bir şey bilmiyormuş. O gene benim söylediğim sarkıyı çalmadı. Velhasıl ne kadar sarkı biliyorsam, hepsini ayrı ayrı söyledim. Piyano da hiç birini çalmadı. Anlaşılan bozuk olacaktı. Tamir etmek lâzımdı. Fakat neresi bozuktu. Onu keşfetmek icab ederdi.

İnci gibi beyaz, kehribar gibi siyah taşlarının bozuk olacağını hiç zannemiyordum. Bozukluk olsa olsa başka bir tarafında idi. Altta iki tane demir vardı. Hani otomobillerde şoförlerin motöre gaz vermek, fren yapmak için ayaklarıyla bastıkları pedallar var ya. bu iki demir de o pedallara benziyordu. İhtimal onlara basınca piyano hareket edecek, yahud da ses çıkaracaktı. Evvelâ sağdakine bastım ses yok, hareket yok. Sonra soldakine bastım gene ses yok, hareket yok. Onlarda bir bozukluk vardı ama, esas bozukluk nerede idi.

Piyanonun tepesine de bir kapak koymuşlardı. Bu kapağın konulmasının sebebi olsa gerek. Açıp baksam fena olmayacaktı. Boyum oraya kadar yetişmediği için bir sandalye çekip üzerine

bastım, kapağı açtım. İçeriye baktım. İşte o zaman işi anlamıştım. Piyano satan adam, babamı aldatmış, piyanonun kırıldıktan sonra tellerle bağlanmış olanını vermişti. Doğrusu buna canım sıkılmıştı. Daha iyi göreyim diye ayaklarımın ayakkabılarını çıkarıp piyanonun beyaz siyah taşları üzerine bastım Basmamla;

— Aman aneciğim!

Diye bağurmam da bir olmuştu.

Ben ayağımı beyaz siyah taşlara basarsam bismillah birkaç tane çekici piyanonun içinde harekete gelmişler. Tellere çarpıvermişlerdi.

Annem yetişti. Beni oradan indirdi. Bir iyi de azarladı.

— Anneciğim, dedim. Beni azarlıyorsun ama ben ne keşfettiğimi bir bilsem.

Annem kaslarını çatı:

— Ne keşfetmişin bakayım?

— Piyano babamı aldatmış, bu piyano kırılmış sonradan tellerle tutturulmuş Tevekkeli değil ben hangi sarkıyı söylesem çalmıyor.

— Neresi kırık.

Gösterdim. Annem gülmeğe başladı. Meğer taşlara vurunca o çekic gibi sesler tellere vurur, ses öyle çıkar- mış. O teller bu yüzden piyanonun içine girilmemiş.

Nihayet bunu öğrenebilmişim. Daha da başka bir sev öğrenmişim. Piyano, insan hangi sarkıyı söylese onu çalmazmış. Piyano çalmayı bilmeliy- miş. İşte bunu hiç hesaplamamıştım. Hesablamış olsaydım:

— Piyano istemem!

Diye ayak direr, aldırılmazdım.

Bana bir piyano öğretmeni buldular. Piyano öğretmeni ilk geldiği gün mecmuava benzer bir sevdeler öetirdi. Meğer onlar nota imiş. Piyano öğrenmek için nota öğrenmek lâzımdı. Bir de başıma o çıkmıştı. Güç belâ notayı öğrendim. Öğretmen nota öğrendiğime kavî olunca:

— Artık iskalalara başlarız.

Dedi. Şaşırılmıştım. Benim iskelelerle ne işim vardı ki.

Meğer iskele değilmiş de iskala imiş. Notaya göre piyanonun taşlarına vurup ses çıkarmaya derlermiş. Onu da öğrendim. Eh şimdi de bir şeyler çalıyorum. Size biraz çalayım mı? Çalacaktım ama ne yapayım burada piyano yok. Hem daha iyi öğreneyim de o zaman çalarım olmaz mı?

Oyunlar eğlenceler

Ayakkabı çıkarıp giyerek koşu

Koşucuların aynı cins ayakkabı giymiş olmaları lâzımdır. Ayakkabıları bağlanmış olacaktır. Koşuya başlamadan evvel bir kişi ayakkabılarını iyi bağlanmış olduğunu kontrol etmelidir. Koşuya girenler bir çizgiye dizilirler. Yirmi, otuz, veyahud daha fazla uzakta ikinci bir çizgi çizilmiş olacaktır. Bir işaret üzerine hepsi birden koşarlar. Ve ilerdeki çizgiye geçmez ayakkabılarını çıkarıp giyecekler, geri döneceklerdir. Orada kontrol eden biri onların ayakkabılarını çıkarıp tekrar giydiklerine dikkat edecek- tir.

Ayakkabılarını çıkarıp giyenler hemen hareket ettikleri çizgiye döneceklerdir. İlk dönemler arasında ayakkabısı hareket ettiği zamanın kadar muntazam bağlanmış olan birinciliği kazarmış olur.

Dizleri bağlı koşu

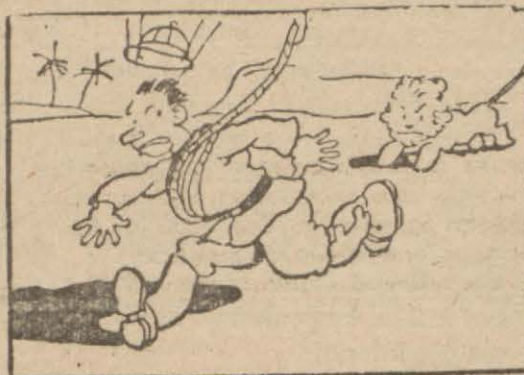
Bu oyun çok eğlencelidir. Oynayanlar ikişer ikişer olurlar. Her iki kişi yanyana getirilerek dizleri mendille veya bezle bağlanır. Bağlama tarzı şöyle olacaktır. Birinin sağ bacağı öteklinin sol bacağına biri diz kapaktan sağ ve diğeri diz kapaktan yukarı olarak iki ayrı mendille bağlanmalıdır ki, bacaklar tamamile bağlanmış olabilsin.

Böyle bağlanmış oldukları halde kaç çiftse hepsi bir sıraya dizilirler. Verilen kumandayla, ilerde çizilmiş bir çizgiye doğru kosarlar. Çizgiye birinci gelen çift oyunu kazanmış olur.

Kapalı şişeden su içmek

İki şişeyi su ile doldurunuz, yalnız suna dikkat edin ki şişelerin birinin altı muhakkak çukur olsun. Şişeleri su ile doldurunuz, birinin ağzını açık bırakın diğerini yani altı çukur olanını mantarla kapayın. Arkadaşlarınıza deyin ki:

— Ben bu şişelerden birinden su iç-

Seyyahın biri çölde aslana rasgelmişti. Silâhi yoktu. Aslandan nasıl kaçacaktı. Aklına bir çare geldi. Yanında altı yedi metre boyunda bir ip bulunuyordu.

(YIL DÖNÜMÜ)

ATAM! Seni tavafa, gelen ulusuna bak

Ne derin hüû ile menkıbeni anıyor...

Uyan artık yetişir! Haydi ATAM haydi kalk!

Bir yıldır hasretinle kalblerimiz yanıyor...

Bir yıl başta İnönü, millet sana ağlıyor

Soldu pembe yüzleri, bir yıldır gelinlerin...

H'cranın kalbimizi hasretinle dağılıyor

Dinmez kalbinde acın ben Türküm diyenlerin...

Seni bizden çekerek alırken ebediyet,

Ardından kadın, erkek, çoluk, çocuk ağladı!

Türk'e senden en aziz armağan CUMHURİYET!!

Diyerek şimdi ATAM biz ona bel bağladık!..

A. Edib Uluç

Yeni Bilmecemiz

İzciler geçen tatilde bir dere kenarında kamp kurmuşlardı. Bütün tatil mevsimini orada geçireceklerdi. Spor yapıyorlar, yürüyüşler, müsabakalar tertib ediyorlardı. Gündüzleri uzak yerlere gitmeyi itiyad edinmişlerdi. Giderlerken kampı yalnız bırakıyorlardı, içlerinden birini orada bekletiyorlardı.

Günün birinde kampda nöbet beklemek sırası Sungura gelmişti. Arkadaşları gitmiş o, tek kalmıştı. O gün de hava biraz rüzgârlı idi. Nöbet beklerken, rüzgâr Sungurun şapkasını almış götürmüştü. Sungur sağına baktı, soluna baktı, her tarafa baktı bir türlü şapkasını göremedi.

Haydi çocuklar siz ona yardım edip şapkasını bulunuz. Bulursanız olduğu yere bir işaret koyunuz. Ve resmi gazeteden kesip bize gönderiniz. Doğru bilenlerden bir kişiye bir ceb projektörü, bir kişiye 1 kilo çikolata vereceğiz. Bunlardan başka diğer 50 okuyucu-

cumuza da ayrı ayrı güzel ve kıymetli hediyeler hazırladık.

Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür. Bilmecce cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecce» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi mutlaka yazınız. Birinci ve ikinci hediyeleri kazananların birer fotoğrafını isteriz.

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Mantarla kapalı olan altı çukur şi-

şeyi ters çevirin, açık şişeden çukura doldurun için:

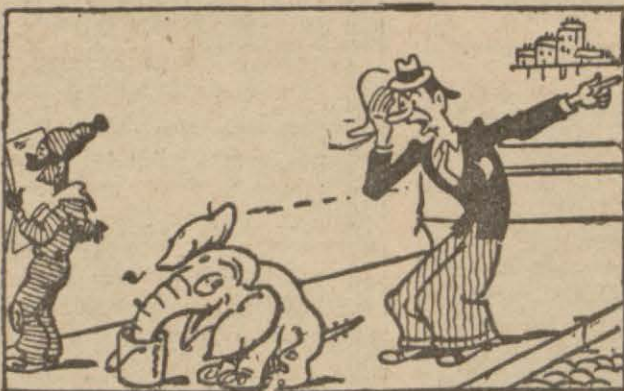
Buna imkân verilemez değil mi? Fakat mümkündür.

— İşte, deyin, bu şişeden su içtim, içindeki su olduğu gibi duruyor. Su diğer şişeden boşandı.

Küçük filin sahibi, küçük filini yanına almış, sokağa çıkmıştı. Bir köşenin başını dönerken, kendisine fenalık etmek için fırsat arayan bir düğmanını gördü:

— Eyvah, dedi, şimdi bunun elinden nasıl kurtulacağım!

Küçük file döndü:

— Gördün mü başıma geleni filciğim, bu adam benim düğmanımdır, şimdi beni görecektir ve pastırmanı çıkarıncaya kadar dövecektir. Kurtuluş yolu yok, bari sen buna bir çare bul.

Biraz ilerdeki bir bahçenin demir parmaklığı siyaha boyanacaktı. Boyacı boya dolu bir kovayı yere bırakmıştı. Küçük fil bunu gördü, sahibine:

— Sen hiç merak etme!

Diyerek hortumunu kovaya daldırdı ve kovadan aldığı siyah boyayı sahibinin yüzüne püskürttü.

Sahibinin yüzü bir zencinin yüzü gibi simsiyah olmuştu. Fil:

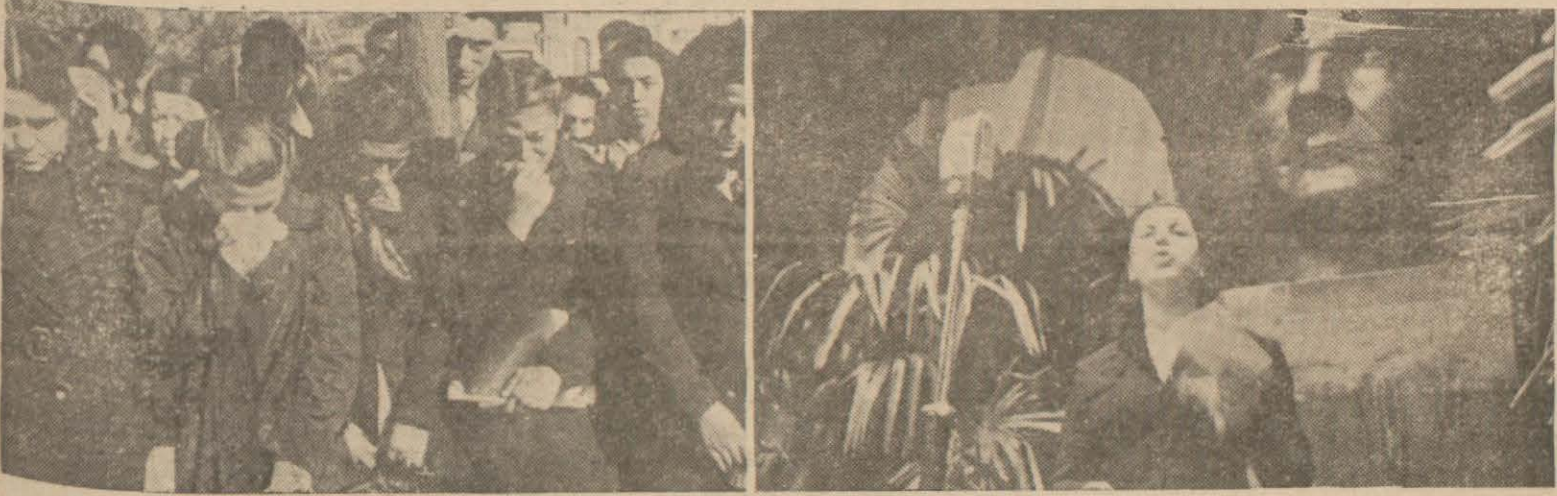
— Haydi!

Dedi. Şimdi hiç korkma, yanyana onun önünden geç ve o da seni tanımaz, yalnız ellerini ceblerinden çıkarayım, dems, ellerini beyaz görürce ışın farkına varır

Ebedî Şefin ölümünün yıldönümünü bütün dünyada hürmetle anıldı

DÜN BÜTÜN YURDDA OLDUĞU GİBİ İSTANBULDA DA İHTİFALLER YAPILDI

Millî Şef, Ebedî Şefin muvakkat kabrine muhteşem bir çelenk koydu

Üniversitede yapılan ihtifalden iki intiba

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Yüksek tahsil gençleri sabah saat 7 den itibaren büyük bir vekar ve hüznle Üniversite binasına toplanmağa başlamışlardır. Saat 9 a doğru Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar ile İstanbul Komutanı Korgeneral Halis Bryktaş Üniversiteye gelmişlerdir. Üniversite binası holünde büyük Atatürkün büstü bayraklarla çiçekler arasına konulmuştu. Binlerce gencin toplandığı holde ufak bir ses dahi işitilmiyordu. Atatürkün fâni hayata gözlerini kapadığı saat tam 9,5 te Üniversite Rektörü Cemil Bilsel kürsüye gelmiş, ağır ağır ve emleli bir ifade ile şu sözleri söylemiştir:

— İstanbulun sayın Vali ve Komutanı, sayın arkadaşlar,

Devletimizin bânisi Kemal Atatürk 1938 senesi İkinciteşrinin 10 uncu Perşembe günü İstanbulda Dolmabahçe sarayında hayatı ebediyen gözlerini kapadı. Sarayın üzerinde dalgalanan bayrak yavaş yavaş yarıya indirildi. Kara haber yurdun her tarafına, dünyanın her yerine yayıldı. Bugün o acı günün ilk yıldönümüdür. Bugün Türk elinin her yerinde, her şehrinde başta Millî Şefimiz ve millî gururumuz İsmet İnönü olmak üzere bütün Türk milleti ayakta onur tazim vazifesini ifa ediyor. Millî acıyı en derinden duymuş olan bütün Üniversite talebelerini ve hocalarını ayakta büyük ölüye tazim sükutuna davet ediyorum.

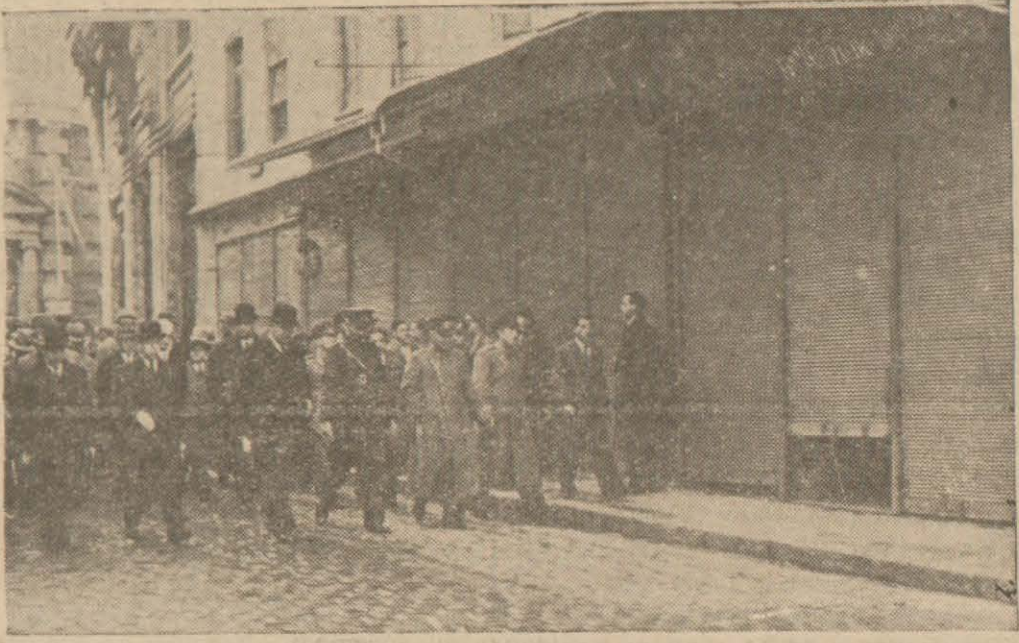
Beş dakika tazim sükutunu müteakib Üniversite Edebiyat Fakültesi dekanı Hâmid Uygunsu, Atatürkün hayatı ve memleketi yaptığı sayısız hizmetleri tebarüz ettiren bir nutuk söylemiştir.

Hâmid Uygunsu bu nutkunda ezümle şöyle demiştir:

— Bugün Atamızın maddî varlığını aramızda kaybedişimizin matemini yapar ve hatırasını önünde eğilirken, onun manevî varlığının kıymet ve ehemmiyeti üzerinde bir kere daha durmuş oluyoruz. Hiç şüphesiz ki mazi ile istikbal arasında bir intikal ve aynı zamanda bir iritbat devri teskil eder. Atatürk arasında yaşayan nesiller, kendilerine intikal edecek aziz mirası muhafaza edebilmek için her sene bu dakikaların saygı sükutuna düşünmek lüzumunu hissedecekler ve düşünürken de yürüyecekleri yolu görebileceklerdir. Atatürkün hayatını ve yaptıklarını ana hatlarıyla bile gözden geçirmek, en belîğ bir hitabe ve en müessir bir vaziyet teşkil eder.

Göz yaşları

Müteakiben Yüksek Muallim mektebinden Orhan Ebedî Şefin Türk gençliğine hitabe-

Matem dolaysile kepenklerini indiren dükkanlar

Kadıköy Halkevinde Atatürk köşesi

sini okuması, Tıp stajyerlerinden Reşad Tanberk ve Hukuk Fakültesi talebesinden Meseret Süktü Atatürkün büyük hatırasını tazim eden heyecanlı hitabelerde bulunmuşlardır. Bundan sonra Tıp Fakültesi talebesinden Halûk Or kendi yazdığı bir şiiri okurken talebe ve profesörlerden birçoğu gözyaşı dökmüşlerdir.

Müteakiben İktisad Fakültesi talebesinden Doğru Millî Şef İsmet İnönünün Atatürkün aziz nâşlarının Ankarada Etnoğrafya müzesinde muvakkat kabirlerine tevdiî sırasında Türk milletine hitaben söyledikleri beyannamesi okunmuştur. Beyannamenin okunulması bittikten sonra Rektör Cemil Bilsel tekrar kürsüye gelerek Üniversitedeki merasimin bittğini ve hep beraber Taksimde gidilerek abideye çelenk konulacağını söylemiştir.

Taksim'e

Üniversite talebeleri en önde Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, İstanbul Komutanı

Korgeneral Halis Bryktaş, Rektör, dekanlar, profesörler bulunduğu halde yaya olarak muazzam bir kafil halinde Beyazıdan hareket etmişlerdir. Üniversite gençliği büyük bir vekar ve sükûnetle, Fincancılar yokuşu, Eminönü, Karaköy ve Şişli, İstiklâl caddesini takiben Taksimde gelmişlerdir. Aylay yollardan geçerken bütün mağazalar kepenklerini kapatarak umumi mateme iştirak etmişler ve binlerce halk da bu büyük kafileye katılmışlardır. Gençlik ve halk Cümhuriyet abidesi etrafında ihtiram vaziyeti aldıktan sonra abideye çelenk konmuş ve hep bir ağızdan İstiklâl marşı söylenmiştir. Bu sırada Tıp Fakültesinden Cemal bir hitabede bulunarak arkadaşlarının hislerine tercüman olmuş ve bütün gençliği Atatürkün mukaddes emanetini ilelebed muhafaza yolunda and içmeye davet etmiştir. Meydanı dolduran muazzam kalabalığın hep bir ağızdan and içmesini müteakib gene İstiklâl marşı söylenmiş ve merasime nihayet verilmiştir.

Yüksek Mühendis mektebinde

Yüksek Mühendis mektebi talebeleri de mektepteki toplantıdan sonra toplu bir halde Taksim abidesine gelerek abide etrafında ihtiram vaziyetinde durmuşlardır.

Yüksek Mühendis mektebi müdürü profesör Osman Tevfik Taşkın, abideye mekteb namına büyük bir çelenk koymuş ve Ebedî Şefin manevî huzurunda tazimle eğilmiştir.

Beş dakika tazim sükutunu müteakib talebeler hep bir ağızdan İstiklâl marşını söylemişler ve mekteplerine dönmüşlerdir.

Yedek Sübay Okulunda

Yedek Sübay okulu talebeleri de Harbiyedeki mekteb binasında bir ihtifal yapmışlardır.

Saat 9 da bir munga Ebedî Şefin mekteb binası önündeki heykeli önünde esas vaziyeti almış, borazan üç defa (ti) isareti verdikten sonra bayrak direğe çekilmiş ve sonra yarıya kadar indirilerek böyle bırakılmıştır. Saat 9,5 te mekteb komutanı kurmay albay Sırrı Şener, avluya toplanan binlerce talebeyi 5 dakika sükûta davet etmiş. Tazim sükutunu müteakib Atatürk büstüne çelenkler konmuş, ve kurmay albay Zeki Sanal tarafından Ebedî Şefin hayatı ve muazzam eserleri hakkında bir nutuk verilmiştir. Müteakiben İsmet İnönünün beyannamesi okunmuş ve ihtifale nihayet verilmiştir.

Mekteplerde

Dün şehrimizdeki diğer bütün mekteplerde de toplantılar yapılmış, saat 9,5 te mekteb müdürleri tarafından talebeler 5 dakika ihtiram sükutuna davet edilmiş, muallimler tarafından Atatürkün emsalsiz kahramanlıkla dolu hayatı anlatılmış, Millî

O karagünün yıldönümü

Yazan: Ercüment Ekrem Talu

Bir yıl evvel O'nu bugün kaybetmiştik. [*]

Meş'um bir Teşrinisani sabahı idi. Ankarada ufkunda altın rengi bir güneş doğmuştu. Tabiat, hergünkü gibi gökyüzünün maviliğini kırların yeşilliği ile mezcederek ilâhî bir hayat senfonisine insanları davet ediyordu.

Lâkin biz bu nankör manzaraya bigâne idik. İçimizde aylardanberi devam eden üzüntünün nihai bir kasvet halinde yüreklerimizi tazyik ettiğini duyuyorduk. O, ölüm döşeginde yatıyordu. Hayatının son hamlesini ecele karşı tüketmekte idi. Bunu hepimiz biliyor, hiç birimiz düşünmeğe, söylemeğe, nefsimizde kudret bulamıyorduk.

Zaten inanmıyorduk ki! Atatürk.. ölüm.. bunlar, birbirlerinden ne kadar uzaktı!

Fanilik insanlar içindir. O, ise insanlığın kat kat fevkinde idi.

Şimdi, o karagünün yıldönümü yaklaşıyor, bulutlu gözlerimi yumuyor, ona aid binbir hatırayı zihnîmden geçiriyorum.

Binbir hatıra dedim.. hayır, ona aid hatıraları ben herhangi bir adedle tahdid edemem. Ruhum onunla dopdoludur. Şuurumda, onun sıcak, apaydınlık, can verici nuru var.

Hizmetinde bulunmuş, meclisinde bulunmuş, hitabına mazhar olmuş, neşrettiği ümit, itimad, reha, fazilet havasını teneffüs etmiş bir bahtiyar ve bütün bunlardan bir anda cüda düştüğüm için derinlemi mezara kadar sürükleyecek bir bedbahtım!

Ben Atatürk'ü İstiklâl savaşında cesur ve şanlı bir kumandan, halk ile temasında müşfik bir millet babası, diplomatlarla mükâlemelerinde ince ve yüksek bir siyasi, millet kürsüsünde ateşin bir habib, devlet işlerinde bir yaratıcı, ilimde bir mübdi olarak gördüm. Lâkin O, bu hüviyetlerin hepsinin üstünde başka bir hüviyetle benim içimde yaşayacaktır: Atatürk tarihini dışında ve fevkinde, başla başına bir tarihtir.. bir tarih ki, azametine, beşeriyetin idraki ihata edemez!

Ah, Ebedî Atam!

Muhteşem bir abide teşkil eden hatıralarından hangi birini yâdedeyim? Korkularım... O abidenin bir tek taşına dokunacak olsam, üzerime yıkılacak ve ben, altında ezileceğim sanıyorum.

Bununla beraber, korkmamayı gene senden öğrendiğim, bazı geçmiş şeyleri ihya etmenin vefakârlık olduğunu gene senden bellediğim için, ve seni yakından tanımamış olanlara âciz lisanımla seni birazcık tanıtmak için, bugün, şu bizleri, sade bizleri değil, bütün bir cihanı yetim bıraktığın kapkara günün yıldönümünde o hatıralara dokunmak istiyorum.

Senin âlemleri ve tarihleri ihata eden, dünya durumunda yepyeni, göz kamaştırıcı ve akıl durdurucu bir çığır açan dehanı, senin «Kemalname» ni yazacak olan daha kudretli, daha salâhiyetli eller bırakıyorum.

Ve şimdi burada, «hakiki aslan kalblerinin aynı zamanda hakiki baba kalbleri de olduğunu» [*] gösteren bir tek

[*] Son Posta: Arkadaşımız Ercüment Ekrem Talu şimdi Ankaradadır, bu çok güzel yazısı maalesef bir gün geçtikten geldi, onun için bu nüshaya geçiyorum.

[**] Fransanın gericiler asırdaki en büyük şairi Viktor Hügo'nun meşhur bir mısraıdır: «Car les vrais coeurs de Lion Sont les vrais coeurs de Pere.»

Şefin beyannamesi okunmuş ve Atatürk büstüne çelenkler konmuştur.

Eminönü Halkevinde...

Eminönü Halkevinde yapılan ihtifal de çok hazin ve heyecanlı olmuştur. Erkenden Halkevinin salonu dolmuştu. Bu arada sayık Başvekil Celâl Bayar, oğlu Refi Bayar, Parti müfettişi Tevfik Fikret Silay, şehrimizdeki mebuslar, Vali muavini Hüdaî Karataban, Maarif müdürü Tevfik Kut, Defterdar Şevket, Eminönü kaymakamı, Vllâyet, Parti, Belediye erkânı, Şehir Meclisi azaları da bulunuyordu. Kalabalık bir halk kültesi, salonu merdivenlere kadar doldurmuştu. Kalabalığa rağmen salonda vekarlı bir sükûnet hüküm sürmekte idi. Sahneye çok güzel bir fonun önüne Atatürkün tül-lerle örtülmüş büstü yerleştirilmiş, büstü iki palmye dalı kuşatmıştı. Saat tam dokuz beş geçte. Halkevi reisi Ağah Sırrı Levend, kürsünün yanına gelerek: «— Milletine şan ve şerefle dolu bir tarih

hatırayı yurddaşlarıma armağan edeceğim:

Bir gece idi.. Çankayada..

Biz, hayranlarımızdan, bahtiyar bir zümre, bizleri lütfen kabul ettiğin sofranda, senin karşında bir halka teşkil ediyorduk,

Bir aralık, muhafız bölüğünün yiğit erlerini taltif etmek istedim. İçlerinden bir kaçını meclisine davet ederek, güreşmelerini emrettim. Her biri sana candan bağlı, senin yoluna and içmiş o Türk delikanlıları ikişer ikişer huzuruna çıkarak emrini ifa ediyorlardı.

Derken, içlerinden bir tanesinin cebinden ucu sarkan işlemeli pembe bir çevre senin nazarı dikkatini celbetti. Maiyetinden birine, usulcacak, sahibine sezdirmeden o çevreyi alıp sana getirmesini irade ettin. Emrin yerine geldi. Biraz sonra, berabere kalan erler elni öpmeye geldikleri zaman, sordun:

— Bu çevre senin mi?

— Benim, Atatürk!

— Sana bunu kim verdi?

Güneş yüzü Türk delikanlısı kızardı.. susuyordu. Sualini tekrarladın:

— Kim verdi sana bunu? Doğru söyle!

Senin yanında yalan söylemenin, sende bir şey gizlemenin imkânı mı vardı?

— Yavuklum verdi, Atatürk!

— Yavuklum mu var? Onu çok seviyor musun?

— Seviyorum, Atatürk!

— Ey, ne zaman evleneceksin onunla?

— Askerliğimi bitireceğim, zanaat tutacağım.. ondandı sonra.

— Ne zamandır askersin?

— Daha yeni geldim, Atatürk!

— Nerelisin?

— Trakyalı.

O anda, senin o cihan büyüklüğündeki yüreğinde nasıl bir his kaynağı coştı? Neler duydun? Duygularının mahiyetini ben nasıl tasvir edeyim ki onların ne derinliğine nüfuz edecek, ne de yüksekliklerine erişecek kudretim vardır?!

Dikkat kesilen nazarlarım, senin o çelik bakışlı gözlerinin pınarlarında birer damla yaşın fışkırpıp, yanaklarına yuvarlandığını gördüm..

Sevgili kumandan İsmail Hakkı Tekçeye döndün, hitab ettin:

— Bu delikanlıya münasib müddetle izin verin.. köyüne gidip evlensin! Yavucuklu hasretini onu harab etmesin! Haydi, gel bakalım! Sana para da versinler, eşine bir hediye alırsın!

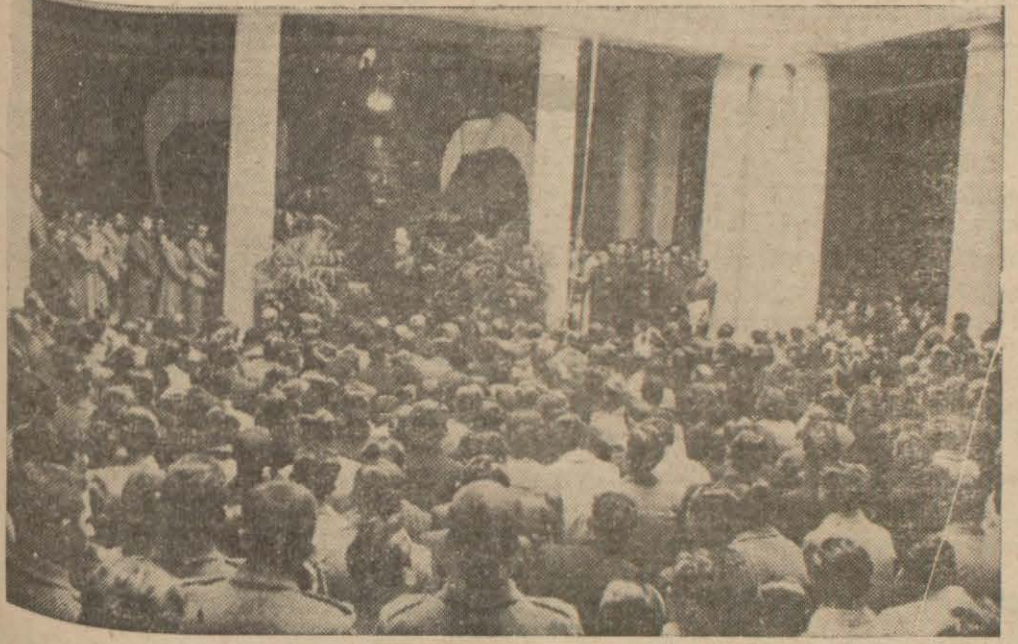
Yiğit Türk delikanlısının sana bakışını hiç unutamyacağım, Atam. O, güzel yurdumun pınar suları kadar duru, minnet dolu bakışta, milletinin sana karşı beslediği tapkı bir öz halinde belirmişti.

Trakyalı nefer, bugün, sana borçlu bulunduğunu mes'ud yuvasında, ihtimal ki şimdi aynı hatırayı canlandırmıyor, yavruya vursa şayed, ona, mevzuu senin büyüklüğüne, senin âlicenablığına dair bir ninni terennüm ediyordun.

Zaten, kurtardığın, yükselttiğin, canlandırdığın, ileri götürdüğün şu mübarek yurdda, hangi ananın ve hangi babanın ağzından başka ninni çıkabiliyor?

Her yerde, her gönlüde, her dilde, her düşüncede sen varsın. İnsanlık senin yadıyla kaim. Senin o azizlerden aziz yadın ki, o olmasaydı, benliğimiz.. Türklüğümüz de yok olurdu!

Ercüment Ekrem Talu

Üniversitede yapılan ihtifalden diğer bir intiba

(Devamı 8 inci sayfada)

Ebedî Şefin ölümünün yıldönümü bütün dünyada hürmetle anıldı

(Başarafa 7 inci sayfada)

Ebedî Şefin hatırası, her yerde olduğu gibi Beyoğlu Halkevinde de ona lâyık bir hürmetle anılmıştır.

Saat 9 da Halkevi başkanı Ekrem Tur küşeye gelerek, ihtifalî kusa bir nutukla açmış ve hazırlan ayakta 5 dakika ihtiram sükrütüne davet etmiştir.

Sükût vakfesinden sonra kürsiye gelen avukat Hâşim Refet Hakarar, Atatürkün hayatını, memleket ve millet için yaptığı unutulmaz hizmetleri anlatmıştır.

Müteakiben Millî Şefimiz İsmet İnönünün Atatürkün üfulü münasebetle, millete beyannameyi okunmuştur.

Bilâhare toplu bir halde Halkevinden çıkılarak Taksime kadar gidilmiş ve Cümhuriyet Abidesine merasimle çelenk konmuş - tur.

Kadıköyde

Kadıköy Halkevinde Parti reisi ve mensubları kaymakam ve askerî Amirler, müesses müdürleri Halkevi mensublarının ve Kadıköyünde bulunan İstanbul meb'uslarının toplandı büyük bir kalabalık içinde saat 9 u 5 gece Halkevi reisi Vecih Berketoğlu tarafından söylenen bir söylev ile ihtifal merasimi açılmış ve Atatürkün manevi huzurunda ayakta 5 dakika saygı sunmasından sonra, Niyazi Tövfiğ Yülkesen tarafından Ebedî Şefin hayat ve eserinden bahis bir hitabe irad edilmiş, Halkevi reisi Millî Şef İnönünün Türk milletine beyannameyi okuyarak ihtifale nihayet verilmiş ve birer çelenk ile nihayet vermiştir.

Halkevi önündeki Atatürkün heykeline Kızılay, Tayyare Cemiyeti, Fenerbahçe Klübü, Deniz Klübü tarafından birer çelenk konmuştur.

Ermeni kiliselerine ruhanî ayinler yapıldı

Dün. şehrimizdeki Ermeni vatandaşlar da geniş mánada millî mateme iştirak etmişlerdir. Beyoğlu Ermeni kiliseleri mütevelli heyeti reisi Dr. Andre Vahram tarafından evvelce yapılan tamim mucibince dün sabah tam saat 9.5 te Beyoğlu muntakasındaki bütün Ermeni kiliselerinde ibadet etmekte olan halk, Atatürkün aziz hatırasını taziz için 5 dakika sükût etmişlerdir. Tamim sükûtunu müteakib kilise çanları vurmağa başlamış ve vâziler büyük Atatürkün hayatı ve memleketi yaptığı sayısız hizmetlerini anlatmışlardır.

Bundan sonra bütün Ermeni vatandaşlar büyük ölünün hatırasını huşu ile anmışlar ve ruhanî bir merasim yapmışlardır.

Kumkapı Ermeni kilisesindeki ayine Patrik Naroyan bizzat rişayet etmiştir.

Millî Şef, Ebedî Şefin manevî huzurunda eğildi

Ankara 10 (A.A.) — Cümhuriyeti İnönü, bugün Atatürkün kabrini ziyaret etmek üzere Etnografya müzesine geldikleri zaman burada başta Başvekil doktor Refik Saydam bulunduğu halde bütün vekiller tarafından karşılanmış ve bir kut'a asker ihtiram resmini ifa etmiştir. Millî Şef saat tam dokuz beşte Atatürkün kabrine muhteşem bir çelenk koyarak tazimle eğilmiştir. Cümhuriyet müzeden ayrılırken de askerî ihtiram yapılmış ve Vekiller Heyeti tarafından selâmlanmıştır.

Ankara Halkevinde

Ankara 10 (A.A.) — Bugün ölümünün birinci yıldönümünü dolayısıyla Ankara Halkevinde yapılan merasimden sonra, Cümhuriyet Halk Partisi umumî idare heyeti azaları, Parti genel sekreteri doktor Fikri Tüzerin reisiğinde Partinin bânisi ve Ebedî Şefi Büyük Atatürkün muvakkat kabrini ziyaretle manevî huzurlarında tazimle eğilmişler ve Parti adına büyük bir çelenk koymuşlardır.

İzmirde

İzmir 10 — Yurdun her tarafında olduğu gibi bugün şehrimiz Halkevinde de Atatürkün ebediyete intikalinin yıldönümü yıl münasebetle bir ihtifal yapılmıştır.

Yurdda

Ankara 10 (A.A.) — Ebedî Şef Atatürkün ölümünün yıldönümü olan bugün, bütün yurd içinde millî bir matem günü olarak geçmiştir. Bu sabah çıkan bütün gazeteler siyah çerçevesine içine alınmış sütunlarını Ebedî Şefin hayatına, onun Türk milletini en yüksek bir medeniyet seviyesine ulaştırmak için tahakkuk ettirdiği inkılâbla ra ayırması bulunmakta ve ölümü karşısında bütün Türk milletinin duyduğu sonsuz acıya makes olmaktadır.

Atatürkün muvakkat kabrine siyasî mümessiller namına bir çelenk konuldu

Ankara 10 (A.A.) — Bugün Amerika -

nın büyük elçisi Mac Murray Türkiye nezdindeki bütün ecnebi siyasî mümessillerinin en kudemlisi olmak dolayısıyla mezkûr mümessiller namına Atatürkün muvakkat kabrine giderek bir çelenk koymuştur.

Büyük elçinin muvasalat ve avdetinde askerî merasim yapılmıştır.

Dün dünya radyolarında da neşriyat yapıldı

(Başarafa 1 inci sayfada)

Londra, Paris, Roma, Nevyork, Belgrad, Atina, Bükreş, Sofya radyoları dünkü muhtelif neşriyatlarında Büyük Ölünün hatırasını anmış ve bu münasebetle yurdumuzda yapılan ihtifalden bahsetmişlerdir.

Roma radyosu, türkçe neşriyatının başlangıcında Çanakkale harbinden itibaren Atatürkün hayatını anlatmış, millî mücadeleyi ve cümhuriyetin ilânını müteakib Önnun tahakkuk ettirdiği içtimai ve ilmi eserleri sırasile saydıktan sonra, müsahabesini şu sözlerle bitirmiştir:

«Atatürk, son zamanların en büyük simalarından biri olarak kalacaktır.

Bir Atatürke sahib olmak, az millete nasib olmuştur.»

İhracat vesikalari yenileniyor

Ticaret Vekâleti tarafından ihracat vesikalari yenileme müddeti yaklaşan ihracatçı tüccarlar muntaka ticaret müdürlükleri ve Ticaret Odaları vasitasile tebligat yapılmış ve yeni formüller dahilinde vesikalari almaları itzumu bildirilmiştir.

Tüccarlar, Müddei umumiye, İstanbul ticaret mahkemeleri ve scilli ticaret bürolarına müracaat ederek mahkûmiyetleri, iflas ve konkudato vaziyetleri olmadıkları ve Türk ihracatını izhar edecek bir hareketten dolayı haklarında takibat yapılmadığını tesbit ettirmişlerdir.

Muameleleri ikmal edilen evrak, peyderpey Vekâlete gönderilmektedir.

Bir doktorun günlük notlarından

Tütün ve sigara iptilâsı...

Zararlı olmakla beraber umumiyetle dünyada mevcut olan alkollü içkiler iptilâsı morfin, esrar, eroin ve buna benzer diğer muzur ve mühlük iptilâlara nazaran en hafif olduğu muhakkaktır. Tütünün münhasıran bazı hastalıkların sebebi olduğu iddia edilemez. Fakat mevcud hastalıkların Arzının artmasını, hastalığın devamına sebep olmak itibarı ile tâli derecede ehemmiyeti vardır. Meselâ müzmin bronşite duçar olanlarda, kalb hastalığına müptelâ olanlarda, damar katılığına müstaid ve müptelâ olanlarda bu hastalıklar üzerine bir de sigara iptilâsının inzimamı herhalde çok muzur ve mühlük olabilir. Bu sebeble mütedil olarak kullanıldığı takdirde sigara pek zararlı bir şey değildir. Yalnız bazı asabi genç kadınlarda ve erkeklerde birden fazla sigara içmek iştiağı, modası görülmektedir. Bu gibilerde az zaman zarfında nefes darlığı, kalb darabası, tikanıklık ve buna benzer alâim görülmektedir ki bunların derhal sigarayı terketmeleri icab eder.

Tütün irademize tâbi olmıyan adalâtın münabihidir. Meselâ inkıbaz olanlar sabahleyin sigara içmez derhal defli tabiiye giderler. Ve zannediyorum ki tütünün fizyolojik olarak biricik faydası da budur. Bunun haricinde zararından başka hiç bir istifadesi yoktur. Bazı hamile kadımlar da tütün ve sigara imalâthanelelerinde çalıştıkları ve fazla tütün içmeleri yüzünden vaktisiz çocuk doğurdular veyahud iki üç aylık çocuklarını düşürdükleri sabit olmuştur. Bu da tütünün irademize tâbi olmıyan adalâtı tembih ettiğine diğer bir delildir. Tütünün zararlarından biri de çok çabuk unutkanlığı husule getirmektedir. Hafıza üzerine, zekâ üzerine menfi bir tesiri vardır. Çok tütün içenler çok çabuk unutkan olurlar ve muhakemelerinin şiddeti de kuvveti de tenakus ediyor. Bu sebeble sigara ve tütün hakkında çok ihtifalî hareket etmek lâzımdır.

Cevap istiyen okuyucuların posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Garb cephesinde Alman hücumları

Londra 10 (Hususi) — Millî müdafaa işleri hakkında görüşmek üzere Londra da toplanmış olan dominyonlar mümessilleri, beraberlerinde dominyonlar nazırı Eden olduğu halde bugün Parise gitmişlerdir.

Eden, dominyonlar mümessillerini General Gameline takdim etmiştir. Mümessiller bilâhare, garb cephesinde İngiliz askerlerinin bulunduğu mntakayı ziyaret etmişlerdir.

Cephehin diğer mntakaları ve Majino hattı da zirayet edildikten sonra, mümessiller başvekil Daladyeye de takdim edilmişlerdir.

Almanların taarruzları

Paris 10 (A.A.) — Askerî vaziyet hakkında Havas ajansı şu tebligatı yapmaktadır:

Alman başkumandanlığının umumî niyetleri hakkında şüpheler devam etmekle beraber, bütün Lorraine cephesinde düşman öncülerinin mevzii taarruzları sıklaşmakta ve çarpışmalar daha çetin olmaktadır. Alman tayyareleri de mütemadiyen artan bir faaliyet göstermektedir.

Dünkü gün, Almanların baskın hareketleri hem daha büyük kuvvetlerle, hem de daha şiddetle yapılmıştır. Bütün bu hareketler mevzii olmakla beraber, kulanan kuvvetlerin mevcudu her an artmaktadır.

Her iki tarafın birbirini mütezayid bir şiddetle tartıştığı ve karşı tarafın kuvvet mevcudu, hatlarının sağlamlığı ve niyetleri hakkında malûmat edinmek üzere bilhassa esir almak için yaptığı cıddî hareketler hep Apach vâdisile Forbach mntakasında ve Orenthal çıkıntısında cereyan etmektedir.

Almanlar, birçok keşif tayyare filoları sevk etmişlerdir. Bunlar yalnız Fransız mevzilerinin üzerinde ve mevzi gerilerinde uçmakla kalmamışlar, Fransanın şimal ve şimali şarkî üzerlerinde de uçmuşlardır. Belçika bitarafılığı hem gidiste, hem de dönüşte pervasızca ihlâl eden Alman tayyareleri Achen'den kalkarak Fransız - Belçika hududunu geçmektedir.

Fransız tebliği

Paris 10 (A.A.) — 10 Teşrinisani akşam tebliği:

İki mevzii hücum yapan düşman bir miktar ilerledikten sonra piyade, ve topçu ateşimiz karşısında geri çekilmiştir.

İki taraf tayyareleri faaliyet göstermiştir.

Teşrinievvelin son iki haftası zarfında Fransız deniz kuvvetleri Almanya ya aid 30 bin ton eşya tutmuştur.

Harbin ilk dokuz haftası zarfında Fransız kaçak kontrol servisi tarafından müsadere edilen malzeme miktarı 200 bin tonu geçmiştir.

Alman tebliği

Berlin 10 (A.A.) — Alman ordusu başkumandanlığı tebliği ediyor:

Moselle ile Palatinat ormanı arasında, keşif kolları faaliyeti artmıştır. Cephehin bazı yerlerinde topçu faaliyeti olmuştur.

8 Teşrinisani tebliğinde geri dönmediği bildirilen Alman tayyaresi, Fransız - Alman hududu civarında Liedersdorf yakınında bir Fransız avcı tayyaresi tarafından düşürülmüştür.

Daire ve müesseselere soba tedarik etmeleri bildirildi

Yeni mahrukât kanununun şumul dairesine giren mntakalarda kanunun kömür yakmayı mecbur kıldığı devair ve müesseselerin soba ihtiyacını karşılayabilmeleri için E-tibank tarafından alâkadarlara bir tamim gönderilmiştir.

Bayram Pazartesi

İstanbul Müftülüğünden: İkinciyeğrinin on üçüne müsadif Pazartesi günü Bayram olduğu ilân olunur.

İstanbul Müftisi F. Ülgener

Sadakai fitır

İstanbul Müftülüğünden:

	En iyi	İyi	Son
	K. P.	K. P.	K. P.
Buğdaydan :	12. 20	10. 00	9. 10
Arpadan :	16. 30	15. 00	0. 00
Üzümünden :	83. 20	66. 30	50. 00
Hurmadan :	00. 00	133. 20	00. 00

Münih suikasti

(Başarafa 1 inci sayfada)

mükâfatı kazanmak gayesiyle halk tarafından polise her çeşidden binlerce ihbarlar vâki olmaktadır. Bu vaziyet ise tahkikatı güçleştirmektedir.

Gestapo şefi Himmelin, polis teşkilâtında da bazı mühim değişiklikler yapacağı anlaşılmaktadır. Gestapo'ya mensub bazı kimselerin vaziyeti, yeniden tahkik edilmektedir.

İnfilâk sahasında yapılan müşahadedelerde suikasdin uzun zamandanberi ihtimamla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Tahkikat neticesinde suikast faillerinin bu gibi tethiş hareketlerinin güçlüklerine alışık oldukları, vak'a mahallini iyice bildikleri ve teknik bilgileri olduğu meydana çıkmıştır.

Münihde infial

Münih 10 (A.A.) — Münih birahanesinde vukubulan suikasdin tevliid ettiği infial, matbuat yazılarının hâkim mevzuunu teşkil etmektedir.

Gazeteler, saatli bomba, Hitlerin azimetinden sonra patladığından dolayı Cenahı Hakka şükretmekte ve Alman milletinin şefinin etrafında sıkı bir kitle halinde toplanarak Almanyanın düşmanlarla çarpışmaya karar verdiğini kaydedilmektedirler. Tahkikat, Münih ahalisinin de iştirakile devam etmektedir. Polis, halkı mücrimlerin bulunmasına yardım edebilecek her türlü malûmatı vermeğe davet etmektedir.

Birkaç polis tevkif edildi

Amsterdam 10 (A.A.) — Havas:

Alman milletinin büyük bir kısmı Münih suikasdinin İngiliz teşvikile yapıldığını şüphe ile karşıladığından, Nazi makamları birkaç polisi ihmal maddesinden tevkif ettirmişlerdir.

Matbuat müdürü Dietrich işte yabancı bir el mevcudiyeti hakkındaki ilk resmî tebliğini Hitler tarafından dikte edildiğini tasrih etmektedir.

Sovyet - Finlandiya görüşmeleri gene durdu

(Başarafa 1 inci sayfada)

Finlandiya heyeti, Sovyetler tarafından ileri sürülen bazı talebler karşısında Helsinki'den yeni talimat istemiştir.

Yeni talimata intizaren, müzakereler durmuştur.

Müzakere mevzuu olan meseleler

Moskova 10 (A.A.) — «Royter» :

Moskova müzakerelerinin mevzuunu teşkil eden meseleler, Ruslara Finlandiya kerfezi methalinde bir üssü bahri ve Leningrad civarındaki Finlandiya topraklarının verilmesidir. Şimdiye kadar Rus harb gemilerinin Hangoo limanında demirmek hakkı istedikleri zannolunuyordu. Fakat Motof'un son nutkunda istenilen toprakları tasrih etmemesi bazı mehafilde Rus taleplerinin toprak terkine kadar varacağı ümidini uyardırmıştır. Diğer bazı mehafil ise Rusların taleplerinde hiçbir tavizde bulunmadıkları kanaatinde. Finlandiya ise Rusları tatmin edebilecek tavizlerde bulunmayacaklardır.

Kimya Nobel mükâfatı

Stokholm 10 (A.A.) — Kimya Nobel mükâfatı Berline profesör Butemadt ile Macar profesörü Proziçka'ya verilmiştir.

Stokholm 10 (A.A.) — 1939 Noel mükâfatı Finlandiyalı muharrir Sillanpaaya verilmiştir.

Maarif Müdürleri arasında

Ankara 10 (Hususi) — Urfa maarif müdürü Receb Gürle Niğdeye, Diyarbakır maarif müdürü Yusuf Ataman Urfa maarif müdürlüğüne naklen tayin edilmişlerdir.

Maliye Vekâletinde

Ankara 10 (Hususi) — Maliye Vekâleti merkez daire muhasebe müdürlüğüne divanı muhasebat müddeiumumi muavini Muzaffer Anıl tayin edilmiştir.

Öksürenlere : Katran Hakkı Ekrem

Hakkı Katran Pastilleri de vardır.

Bern 10 (A.A.) — Berlindeki bitaraf mahfeller, suikasdin mücadeleyi şiddetlendirmeye sebep olacağı kanaatinde oldukları, bu hususta çok mühim kararlar arifesinde bulunduğunu bildirmektedir.

Amerikada

Nevyork 10 — Münih suikasti Amerika mahafiline, bittabi heyecanlı bir alâka uyandırmıştır ve gazeteler, suikast haberini, ilk sayfaalarında, gayet iri başlıklarla vermektedirler.

Alman muhacirler mahafiline, suikast, Nazi partisindeki muhaliflere atfedilmekte ve hâdis, Reichstag yangınından ziyade, 30 Haziran 1934 deki kanlı tenkil hareketile biten Roehm suikasdinin benzetilmektedir.

Belçikada bir gazete toplandı

Brüksel 10 (A.A.) — Münih suikasdinin «Reichstag darbesinin tekrerrü mü» isifihamlı üç sütunluk bir başlıkla neşreden Peuple gazetesinin akşam nüshası, adliye tarafından toplatılmıştır.

Bir sual

Amsterdam 10 (A.A.) — Handelsblad gazetesinin muhabiri Münih birahanesinde her hangi bir ecnebinin girmesi hâkaten imkânsız olduğunu yazıyor ve diyor ki:

Entellicens servisin bu suikast işine karışmış olduğunu dair hiç bir delil mevcud değildir. Bir sual vardır görüldü. Birahane nin kilerine girmeğe mezun olanlar arasından bir veya müteaddid kimsenin ortaklığı olmadan bu suikast nasıl yapılabildi?

Hitlere devlet reislerinin telgrafları

Berlin 10 (A.A.) — Münih suikasdinde ölenleri taziye ve kendisinin suikasdden kurtulmuş olmasını tebrik için Hitler birçok devlet reislerinden telgraf almaktadır.

Şimdiye kadar sempatilerini izhar eden devletler şunlardır:

Papalık, İtalya, Japonya, Sovyetler Birliği, Belçika, Bulgaristan; Holanda; Romanya, Yugoslavya, Macaristan ve Slovakya.

İngiliz - Alman tayyareleri çarpıştılar

(Başarafa 1 inci sayfada)

rine doğru uçmakta olan bir Alman tayyaresi, iki İngiliz tayyaresi tarafından takip edilerek denize düşürülmüştür.

Bunu müteakib ufukta beliren diğer bir Alman tayyaresi, bulutlardan istifade ederek kaçmağa muvaffak olmuştur.

Setland adaları üzerinde gözükken bir Alman bombardıman tayyaresi de, İngiliz avcı tayyareleri tarafından uzaklaşmağa mecbur edilmişlerdir.

4 Alman tayyareci kurtarıldı

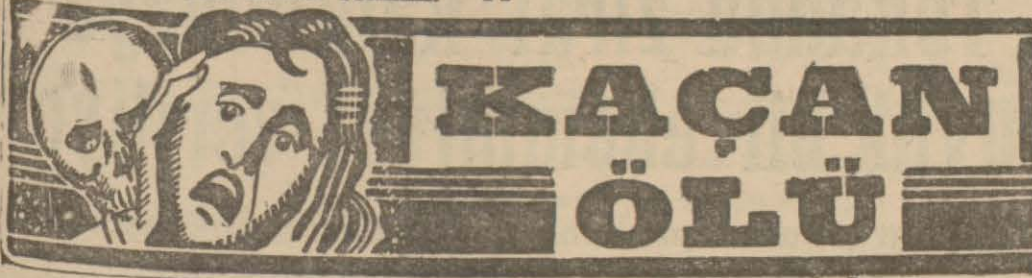
Riga 10 (A.A.) — Bir balıkçı gemisi Liepaja açıklarında batmak üzere bulunan bir Alman deniz tayyaresi gerek mürettebatından 4 kişiyi kurtarmıştır. Bunlar, esir edilmişlerdir.

Birer derece terfi eden hariciye memurları

Ankara 10 (Hususi) — Hariciye Vekâleti merkez teşkilâtında vazife gören orta elçi Esad Atuner, hukuk müşaviri Kemal Köprülü, ticaret ve iktisad daire müdürü umumî vazifesini ifaya memur Bedri Tahir Saman, üçüncü daire müdürü umumî vazifesini ifaya memur Falk Zihni Akdur, protokol daire müdürü umumî vazifesini ifaya memur Sâlâhattin Varbel, üçüncü daire evrak memuru Şadan Erman birer derece terfi etmişlerdir.

Moskova büyük elçiliğinde orta elçilik müsteşarı Zeki Hakkı Karabuda merkeze alınmış ve yerine merkezde orta elçilik müsteşarı Kâmil Mümtaz Akay tayin edilmiştir. Çinde ihdas edilen orta elçilik üçüncü kâttibliğine merkezden Yünlüni Sedes ve Moskova büyük elçiliği üçüncü kâttibliğine merkezden Affan Sabit Akçe dereceleri nakil ve tayin kılınmışlardır. Kıbrıs konsolosu başkonsolos Kemal Karmanla Rodos konsolosu Receb Yazganın beyaşıları yapılmıştır.

«Son Posta» nun zabıta romanı: 44

KAÇAN ÖLÜ

Nakleden: Hatice Hatib

Hadisatın hikâyesi

Zanette:
— Kimdir bu adam? diye sordu.
— Kendisine güvendiğim bir adam.
Daha doğrusu doktor Marraud'un adamı. Bu iş hakkında tahkikat yapıyor.
— Ha, anlıyorum. Demek artık polise haber vermeğe lüzum yok Sizler bu işi benden evvel yaptınız.
— Yanılıyorsunuz, efendim, polise vaziyeti bildirmedik, çünkü şimdiye kadar polise söyleyecek bir şeyimiz yoktu. Kıralamış olduğu ev yerine yanlışlıkla bu apartmana sokulmuş olan doktor Marraud madam Zanette'ın resmi altında gizli dolabın içinde cesedi görünce o kadar korkmuştu ki burada hiç durmadan hemen kaçtı, hikâyesinin sonunu siz de biliyorsunuz.

Zanette başile tasdik etti:
— Evet hikâyemizi sonunu biliyorum. Ben olmadığım bir sırada ve müsaademi almamış, evime bir hırsız gibi girmiş olduğunuzu Eşe bana anlattı. Sonra bütün bunları da su yarı deli doktorun geçirdiği kabus yüzünden yapmışsınız. Bundan utanmalıyız. Ne ise bunları bir tarafa bırakalım. Şu her şeyi bilen allâmei cihan adamını çağırınız.

Burly hemen aşağıya indi ve Gomarın yanına girdi.
Gomarın etrafında bütün arkadaşları toplanmışlardı. Burly'yi görünce sordu:
— Sivri sakallı adam ne diyor?
Burly hayret etmişti:
— Benim nerede olduğumu nasıl biliyorsunuz?
— Bugün öğledenberi apartımına bütün giren ve çıkanları kontrol ettiriyorum.

Burly ona geçenleri kısaca anlattı. Doktor Marraud'yu orada görünce şaşırmıştı. Gomar onu buraya kendisi getirmiş olduğunu söyledi. Sonra Burly'ye:
— Şimdi yukarıya çıkarız, dedi. Yalnız yapacak ufak bir işim daha kaldı. Bana beş dakika müsaade ediniz. Bütün aile halkı yukarıda mı?
— Kimden bahsediyorsunuz?
— Mösyö Zanette ve çok muhterem ailesinden...

— Evet üçü de yukarıda bizi bekliyorlar.
— O halde uçarak giderim. Ne ümit edilmedik talih! Bu suretle her üçünü tamam fırsatını bulacağım.

Gomar bundan çok memnun görünüyordu. Arkadaşlarına bir baş işaretini yaptı ve her üçü de yandaki odaya girdiler. İçlerinden Gaston ile Micky cesedi kucakladılar ve bir tek kelime söylemeden Gomarı takip ettiler. Onları dışarıya çıkarmadan evvel Gomar merdivene baktı ve orada kimse olmadığını emin olduktan sonra önden yürümeye başladı. Cesedi taşıyan arkadaşları onu takip ediyorlardı. Avaklarının ucuna basarak beşinci kata kadar çıktılar. Gomar onları apartmana soktu ve kapıyı kapadı. Biraz sonra dışarıya çıktılar. Bu sefer cesedi taşıyorlardı. Çıktıkları eşi ihtiyatla indiler. Onları sabırsızlıkla bekleyen Burly'ye Gomar:

— Tamam, dedi. Deve sen burada kal! Sizler, hepiniz benimle beraber geliniz.
Burly buna mâni olmak istedi. Gomar:
— İstediyim gibi hareket etmekte beni serbest bırakacağınız vâdetmiştiniz. Şimdi işlerime karışmağa başladınız.

— Matmazel diyecektiniz; evli değildim...

— Affedersiniz; bir kelime yanlışlığı... Kusura bakmayız.
— Belki de dün gazinoda benimle beraber oturan ihtiyarı kocam zannettiniz... Değil, amcam... Mühim bir alim, kıymetli bir hekimdir. tıp fakültesinde profesördür. Ben de hekim.

— Matmazel Petkoviç, hekimler hastaları iyi ederler; siz güzelliğinizle dün denberi beni hasta ettiniz.

— Edebiyatçı olduğunuz belli... Güzeli konuşuyorsunuz; lâkin ben doğru konuşmağı daha çok severim.

Yemeklerimiz seçmiştik. Matmazel Petkoviç alkol kullanmıyordu; ben de bir şey içmedim.
— Doğru ve açık konuşmaktan hoşlanırım, diye devam etti, biz fen adamları hakikatle daima yüz yüze yaşamağa mecburuz. Böyle olduğda daha iyi... Fizyoloji bilgisi insanın ahlâk telâkisinde ehemmiyetli surette değişiklik vücutta gelmesine sebep olmuştur. Yalancılık ahlâksızlıktır. halbuki şimdiye kadar birçok yerlerde ahlâk yalana istinad ediyordu; beseri ihtiyacı saklanmasın, gizli tutulmasın, bundan bahsedilmemesi daima ahlâkîlik sayılmıştır. Ben bu fikirdedirim. Hocalarım ve arkadaşlarımda benim iyi hekim olduğumu söylerler. Belgrad'da mühim bir hastanede operatör olarak çalışıyorum. Mesleğimde yükselmek için ilmin gösterdiği yolda dikkatle, büyük mesai harcayarak, yorulmadan yürüyorum; başkalarına faydalı olmak, emniyete hizmet etmek emeldir; bun-

Zanette'nin kapısına geldikleri zaman Burly kapıyı çalmak istedi. Gomar onun elini tuttu:

— Hacet yok, dedi, ben yolu biliyorum. Cebinden anahtar tomarını çıkardı ve kapıyı açtı. Burly içeriye girdi. Gomar kapının önünde bıraktığı adamlarına bazı talimat vermek için geride kaldı. Sonra da Burly'yi önüne katarak bankerin bulunduğu salona girdi.

Burly'nin içeriye girdiğini gören Zanette hayretle sordu:

— Kapı açık mı idi?

Gomar avukatın yerine cevap verdi:

— Hayır, açık değildi. Fakat meclisimiz rahatsız etmek istemedik. Bizim de kendi anahtarlarımız var. Kapıyı çalmağa ne lüzum var değil mi? diye ilâve etti.

Zanette sert bir tavırla Burly'ye:

— Bu adam kimdir? diye sordu.

Gene onun yerine Gomar cevap verdi:

— Evet, hakkınız var. Daha kendimi takdim etmedim. İsmimin ve mesleğimin pek büyük bir ehemmiyeti yok. Ben avukat Burly ile doktor Marraud'un itimad ettikleri bir adamım.

Bu sözleri söylerken Gomar odadan içeriye soktuğu doktor Marraud'u parmağı ile işaret ediyordu. Gomar devam ediyordu:

— Kendisi çok meşhur bir adamdır. Hem de zannederseniz evin eski bir dostudur. Öyle değil mi?

— Neler anlatıyorsunuz, Allah aşkına?

— Mösyö Zanette, hafızanızın pek zayıf olduğunu görüyorum. Yanılmıyorsam doktorun nişanlısını pek iyi tanıyordunuz.

Zanette titredi. Gomar gavetle tabii bir tavırla sözlerine devam etti:

— O, öldürülmeden evvel zavallı madam Zanette'nin hususî tabii idi...

Banker hiddetle yerinden sıçrayarak bağırdı:

— Neler söylüyorsunuz?

Gomar mübayedir:

— Öldürülmeden evvel, dedim, tabii matmazel Jourdain'den bahsediyorum. Fakat bunun fena halde sinirinize dokunduğunu görüyorum. Halbuki ben sizin bütün bunları bildiğinizi zannediyordum. Fakat herhalde madam Zanette'nin neden kendi canına kıydiğini herhalde herkesten iyi biliyorsunuzdur.

Bu söz üzerine Zanette yerinden kıpırdadı ve karşısındakinin üzerine saldırmadı. Başını önüne eğdi ve bembeyaz kesildi, yavaş sesle sordu:

— Bizden ne istiyorsunuz? Buraya ne için geldiniz?

Gomar daima gülerken cevap verdi:

— Buray'ın ziyaretimde apartımamızdan almış olduğum birkaç parça şeyi geriye vermek için. Evvelâ şu mektubu vereyim. Matmazel doktor bu evde çok seviyormuş, herhalde, değil mi? Hatîâ o kadar seviyor imiş ki buradan gitmek istememiş. O aileden biri ile evlenmeğe karar vermiş. Bu mektubla, madam Zanette gitse bile aile halkını ziyaretten vazgeçmeyeceğini yazıyor; tabiiyle mevzu bahis olan bütün aile efraflı değildir, aileden bir erkeği kast ediyor. Sonra garib bir tesadüf eseri olarak bu mektubun asıl sahibinin değil de madam Zanette'nin eline geçti.

(Arkası var)

SPOR

Lig maçları

Galatasarayla Beşiktaş bu hafta karşılaşıyorlar

Bu hafta yapılacak olan lig maçları içinde en mühim karşılaşma Şeref stadında yapılacaktır Galatasarayla, Beşiktaş arasında yapılacak olan bu maçın her bakımdan ehemmiyeti âşikârdır. İyi bir kadroya sahip olan Galatasaray; kendisile hemayâr olan takımlara karşı tuttuğu mükemmel oyunlarla meşhur olan Beşiktaş karşısında alacağı netice cidden merakla değer. Lig şampiyonluğu üzerinde de bu maç büyük rol oynayacaktır. Bihassa Beşiktaş bu maçtan galib çıktığı takdirde şampiyonluğun en yakın namzedi olacaktır. Neticenin fazla gollü olacağı ve maçın başından sonuna kadar aynı enerji ve oyun kudretini muhafaza eden takım lehine biteceği söylenebilir.

Şeref stadında yapılacak diğer maçlardan Süleymaniye - İstanbulspor karşılaşması - nın i.Spor lehine bitmesi daha kuvvetli ihtimal dahilindedir. Diğer müsabaka Topkapı - Vefa arasında olacaktır. Daha çok müdafaa ehemmiyet veren Topkapının bu mühim maçında ne derece muvaffak olacağı belli değildir.

Taksim stadında Beykoz - Hıralı maçı vardır. Normal bir netice ile oyunun Beykoz lehine bitmesi muhtemeldir.

Fener stadında yegâne maçı Kasımpaşa ile Fenerbahçe yapacaklardır. Beşiktaş karşısında sıkı bir müdafaa ve enerji oyunu ile çok muvaffak olan Kasımpaşının bu maçta fazla gol yememesi için aynı tarzda bir oyun çıkarması lâzımdır.

M. T. Ö.

Her tarafta yapılacak kır koşuları

Ankara. (Hususî) — Atatürkün Ankaraya ilk gelişinin yıldönümü olan 27 İkkânunda bir kır koşusu yapılacaktır. Atletizm federasyonu aynı gün bütün memleketi kır koşuları yaptıracaktır.

İstanbul, An'ara maçı hakemliği

İstanbul ile Ankara şehir takımları arasındaki maçı İzmirli hakem Mustafa idare edecektir.

Sild maçı

Ankara. (Hususî) — 1939 - 40 senesi şild maçları yarınki Cumartesi günü başlayacak. 24/12/39 Pazar günü bitecektir. İkinci devre lig maçlarına 6/1/40 Cumartesi günü başlanacak ve 3/3/40 Pazar günü nihayet bulacaktır.

M'atb maçı

Ankara. (Hususî) — İstanbul okul spor yurdularıyla temas için yapılan görüşmeler müsbet netice vermiştir. Buna nazaran Ankara mektepler muhtellit sene başında veya Kurban Bayramında İstanbula gidecek İstanbul mektepler muhtellitile yalnız futbol teması yapılacaktır. Ankara mektepler muhtellitin bu ziyaretini İstanbul mektepler muhtellit 19 Mayıs'ta iade edecek tir.

SelimTezcan

Bayram turnuvası maçı

Şeker bayramının ikinci ve üçüncü günü yapılacak üzere dört klüb arasında bir futbol turnuvası tertib edilmiştir. Müsabakalar Taksim stadında Galatasaray, İstanbulspor, Pera ve Şişli takımları arasında yapılacaktır. Çekilen kur'aya nazaran bayramın ikinci günü saat 13 te Galatasaray - İstanbulsporla, saat 14.30 da Pera - Şişli ile karşılaşacaklardır.

Bayramın üçüncü günü de ilk maçların galibleri birbirleriyle, mağlûplar da birbirleriyle karşılaşacaklardır.

«Son Posta» nun yeni edebî romanı: 22

CEYLÂN AVI

Yazan: Refik Ahmed Sevencil

dan hiçbir zaman geri kalmadım; bacağımın altında ölümden kurtulan insanlar vardır ki hayatlarını bana borçlu olduklarını söylüyorlar; hiç kimseye fenalık ettiğimi hatırlamıyorum; kimseyi aldatmadım; benim anladığım ahlâkîlik budur. Meslekî ahlâk vardır. Ben ona riayet ediyorum, içtimai ahlâk vardır; ben ona da riayet ediyorum; insanın başkalarına zarar veremeyen ferdi, hususî, beseri işlerinin ahlâksızlık sayılmasını doğru bulmam. Belgrad'da çalıştım, yoruldum, bu küçük paskalya tatilinde dinlenmek ve eğlenmek için buraya geldim. Bilgi ve çalışma bana hayatta iktisadî istiklâl kazandırmıştır; ben serbest bir insanım; kendimi satmıyorum. dilediğim yerde dilediğim kimse ile dilediğim gibi eğlenmek hakkımdır.

— Aziz doktorum, Atina gazeteleri benim yeni bir roman mevzuu bulmak, bu romandaki vak'alara bir kısmının geçeceği yerleri görmek üzere buraya geldiğimi yazmışlar; daha benim bile malû-

— umun dışında olan bu haberi nereden aldıklarını bilmiyorum; fakat burada veya başka yerde yeni bir roman yazacak olursam bu eserin en ziyade dikkate lâyık tipi ve başlıca kahramanı sizin olmanız icab edecektir. Bu derecede enteresan şeyler söyleyen bir kadınla hayatında ilk defa karşılaşıyorum.

— Düşüncelerimi doğru bulmuyor musunuz?

— Siz demin açık konuşmaktan ve doğru sözlerden hoşlandığınızı söylemişsiniz. Bu, benim pek âdetim değildir; fakat sizin usulünüze uyarak konuşmamı isterseniz size şunları söyleyebilirim: Düşüncelerinizi doğru bulup bulmadığımı birden kestiremiyorum; zira bu kadar fazla doğruluk karşısında adeta sersemlemiş gibiyim. Düşüncelerinizi doğru bulmasam bile benim lehime buluyorum da seviniyorum.

— Heyhat, siz de ötekiler gibi eski tertib düşüncesini bir insanınız; dimağınızın kafeslerini kırınız, pancurlarını aç-

«Son Posta» nun tarihi tefrikanı: 51

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Hünkâr köçeği

— Günahtır bu çocuğu orakçı, ırgad, ayıcı yapmak... Padişah huzurunda oynayacak köçek olur bu çocuk...
— Bizde ayıbdır köçeklik...
— Bizde de ayıbdır ayıcılık...
— Sen yap kendi oğlunu köçek, bizim çocuğumuza ilişme...
— Benim var bir oğlum ayıcı olmak ister, ben vereyim onu size, siz verin bu çocuğu bana...
— Ben senin gibi çok lâf bilmem, bu İbonun babası lâf bilir, var git onunla konuş... Amma vardır bu şöparın bir kusurcuğu...
— Ne imiş bu şöparın kusurcuğu?
— Onu ben söyleyemem sana... Eğer isterse söyler babası...

Baba Nazlı, hemen kalkmış, İbo ve amcası ile beraber, göcebe orakçı cingenerin Edirnekapısı dışında, hendek kenarında kurdıkları çadırlara gitmişti. Baba amcadan daha uysal çıkmıştı, senede iki yüz akveve ve bir cuha potura, bir sarı pabuca, ve bir ata küçük İboyu Baba Nazlıya kiralamıştı.

Baba Nazlı çocuğu götürürken:

— Bu çocuğun bir kusurcuğu varmış, amcası sövledi, ne imiş o kusurcuğu?..

Diye sormuştu. Babası kaşlarını çatmış:

— Bu İbo çocuğun yoktur kusurcuğu.. amcası sövlemiş ise yalan söylemiş...

Demisti. Amca dal:

— Ben istemedim idi bu çocuğu almasını, onun için kusurcuğu var demistim.

Diye babayı tasdik etmişti. İbonun kusurcuğu «kız» olması idi. İbonun

kuşurcuğu «kız» olması idi. İbonun kusurcuğu «kız» olduğunu gizliyecekti. Fakat, gizliyecekti. Küçük İbo, oğlan kıvafetinde Baba Nazlının yanında iki buçuk yıl kadar kaldı. Zamanın esizi bir cengisi şöbretinden evvel fevkalâde bir köçek şöbretini kazandı. Baba Nazlı adam vetistirmede usta idi. Kendi adına nispetle «Baba Nazlı kolu» diye anılan kumbarvası, bir kısmı İstanbul çocuğu bir kısmı da cingene olmak üzere iki yüz kadar oyuncu, calıcı, rakkas ve rakkaseden mürekkebdî. Baba Nazlı kolunun «Gemici» oyunu İstanbullular tarafından çok sevilmiş, rağbet görmüş idi. Bu oyunda Baba Nazlı bizzat kendisi ihtiyar hovevda bir gemici olurdu ve onun, onun bir zincir halinde devam eden nükteleri, ezkaları, lâtifeleri ile akın giderdi. Baba Nazlının oğlu Güzelce Alis bu gemici oyununda Arnavud Kasım rolüne

oynardı. Baba Nazlı kolunun rakkaslarından cingene Çakarsah, cingene Sekersah, İstanbullu Sütlümeş adındaki şülâmlar, padişah dördüncü Murad tarafından iktifat görmüş meşhur köçeklerdi. Her biri zamanın ezb ve zehâf denilen kumasları, dan yapılmış eteklerini kusunup muhabbet mevzuunda İran tarzı rakkas ile dalışmağa baslavınca, her kösedan emed edip yarımlı... sesleri, vükselirdi. Fakat, küçük İbo, Baba Nazlının geceli gündüzlü çabasıyla cesaretiyle, kısa bir zaman içinde bu çabaları ralgode bırakmıştı. Yalnız Baba Nazlı kolunun değil, yeni adı ile Çan İboşah diğer bütün oyuncu kollarının en namli köçeklerini ikinci basamağa çıkartırmıştı. Baba Nazlının da bütün emellerini bu emelle bir hakikat almıştı. Çünkü küçük İboyu ilk gördüğü anda onun hakiki kuvvetini keşfetmiş

idi. Rakib oyuncu kollarına galebe çalmak için ancak, san'atında bir harika olan bir köçek bulmak lâzımdı. Böyle bir köçek ise, daha küçük iken keşfedilir, yetiştirilirdi. Vücudünün ince uzun yapısı, kemiklerinin inceliği, ellerinin ve ayaklarının bir «kız eline ve kız ayağına» benzemesi, erkek vücudünün kıvraklığı, hareket kabiliyeti ile kadın vücudünün sihirli tesirlerinin birleşmiş olması, İboyu taklid edilmez bir köçek yapmıştı. Baba Nazlı, İboya, İstanbulda daha hiç görülmemiş Hind rakısları öğretmişti. İboyu hergün karşısına alarak saatlerce sesinin terbiyesi ile uğraşmış, bu müstesna gencin ciğer ve hancere kabiliyetlerini gözönünde tutarak, İbonun söyleyeceği yeni şarkıları, Baba Nazlı bizzat kendisi yazmış ve bestelemişti. İhtiyar san'atkar cingene, bir oyuncu kolunun kurucusu sıfatı ile, İboya, kendi tabiri ile «Çan İboşah» ına, son ve en mükemmel eseri olarak bakıyordu. Bir ayıcının yanından aldığı bu şöparı, bir imparatorun huzuruna çıkarmıştı. Keçekülâhın içine küçük bakır paracıkları yuvarlanıp biriktirildiğini sevincinle titreyerek seyreden bir çocuğu, iki yıl gibi kısa bir zaman içinde gırtlığına kadar altına gömmüştü. Üçüncü, dördüncü aynaya idi, İbonun ailesi de cadırı bırakmış, Balatta evvelâ bir ev tutup yerleşmiş, sonra da, genç İbo, İstenbulun bu küçük fakat çok gürültülü, canlı kösesinde, deniz kenarında bir eshîsaravı yaptırmıştı.

Baba Nazlı İboya servet ve şöret temin etmişti. Küçük İbo da Baba Nazlıya, kelimenin en kuvvetli manası ile «çok» para kazandırmıştı; ve «Baba Nazlı kolu», müdür bütün kolların kat kat üstüne çıkmıştı. Küçük İbo, Baba Nazlı kolunun çekilinceye kadar, ya da «Çan İboşah» bir «Güllü Fatma» oluncaya kadar iki buçuk sene, Baba Nazlıya asıl bir esadkatle bağlı kalmıştı. Diğer oyuncu kollarını idare edenlerden Celebi, Zümri-doğulu, Pehlivan Eyüb, Servi Yahudi, Kaptancıoğlu Osman, Pehlivan Ahmed, Pehlivan Parbul, ona birbiri arkasından en parlak tekliflerle bulunmuşlardı. İbo, bunların hepsini reddetmişti.

On yedinci asır ortasındaki bu oyuncu kollarından kıymeti en düşük olan Pehlivan Parbulun takımı idi. Kaba ve fazla lâubâli sakaları ile İstanbulun en aşağı tabakalarını eğlendiren bu takım üç yüz kadar ve hemen hepsi de Balatlı cingene calıcı ve oyuncu ve mukallidden mürekkebdî. Sercesmeleri olan Pehlivan Parbul, genç İboyu kandırarak, takımının mevkiini birdenbire yükseltmek ve hattâ bütün takımını baştanbaşa yenilemek istemisti.

Gene 300 kadar Balat cingenerinin teşkil ettiği Pehlivan Ahmed kolu da parlak şöbretini, Pehlivan Parbulun yapmak istediği gibi, bir tek köçeğinin san'et ve meharetine borçluydu. Saçlı Ramazanşah diye meşhur olan bu köçek, dördüncü Muradın takdir ve rağbetini kazanan takımını İstanbulda birinci sınıf bir oyuncu kolu olarak yükseltmişti.

(Arkası var)

rimin önünde canlandırmağa çalışıyorum.

Bugün öğleye doğru uyandım; yatağımda gerindim, doğruldum, kendimi toplamağa, hüviyetime dönmeğe, hafızama kontrol etmeğe uğraşım. Dün akşam otelin yemek salonunda ayıldıkdan sonra geçen saatler hakikat mi, rüya mı?

Matmazel Petkoviç ile geceleyin King Jorj otelinden, çıktıkdan sonra caddeye bir müddet kol kola yayan yürüdük.

— Sizi nereye götürmemi emrediyorsunuz?

Diye sordum.

— Kimse kimseyi götürmüyor; iki müsavî insan birlikte gidiyor.

Dedi.

— Peki, iki müsavî insan birlikte nereye gidecek?

Demim. Genç kadın, yolun ortasında durarak yüzüne baktı:

— Yüksek sınıfın devam ettiği barlar, çalgılı kahveler, kabareler filân sizin gibi insanların her zaman gidip görebildikleri yerlerdir; nihayet buralara sizinle beraber gidecek pek çok kadın ve erkek arkadaş bulabilirsiniz; fakat Atınada eski apaş kahveleri vardır ki kibar dostlarınız oraları ya bilmezler, yahud bilirler de gitmeği ayıp sayarlar, o yüzden siz de buraları görmeden Atınadan ayrılmıyaydınız. Sizinle birlikte bunlardan birine gitmemizi ister misiniz?

— Evet, dedim, memnuniyetle... Fakat beni hayretten hayrete düşürüyorsunuz; siz buraları nasıl biliyorsunuz?

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Çankırı Çocuk Esirgeme Kurumunun faaliyeti

Süt damlasının âtil kalmasına mukabil 110 fakir talebeye hergün yemek verilmeğe başlandı

Çankırı valisi sıcak yemek yapan çocuklar arasında

Çankırı (Hususi) — Çankırı Çocuk Esirgeme Kurumu çok yerinde faaliyetler göstermektedir.

Fakat bu faaliyetler başlıca bir sahada devamlı bir surette ilerlememekte olduğu görülmektedir.

Geçen yıl Kurum bir süt damlası ve çocuk pansiyonu açmıştı. Bu, memlekette çok büyük bir alâka ile karşılanmıştı ve faaliyeti son derece iyi oldu.

Fakat günler geçtikçe bu işle Kurumun alâkası tavsadı ve faaliyet azaldı.

Bugün Kurum yeni bir iş üzerinde yürümeğe başlamıştır. Okullardaki 110 fakir çocuğa yemek vermeğe başladı. Cumhuriyet bayramının o mutlu gününde Çankırı büyükleri de bulunduğu halde ilk yemeği merasimle verdi.

Bu hareket herkesi sevindirdi. Bu yerinde iş hususunda çok defalar temennilerde bulunulmuştu. Süt damlası açılırken de bu işi öne almak yolunda münakaşalar olmuştu. Ve nihayet bugün bu işe başlanmış oldu.

Fakat bizi endişelendiren cephesi şu

dur ki; acaba ne kadar zaman devam edecektir? Süt damlası eski faaliyetini gösterecek mi?

Çok temennî edilir ki; bu iş yürüdü. Kurumu kim idare ederse etsin bu iki sahadan ayrılmadan vatandaşların hamiyetleri sayesinde yaşatılsın. Bu hususta ne kadar çok faaliyet gösterilirse bütün Çankırlılar o nisbette hamiyetlerini ve yardımlarını esirgemeyeceklerdir.

Cumhuriyet bayramı dolayısıyla Halkevi tarafından da fakir talebelere elbise alınmıştır.

Zenginlerin de bu hususta alâkalarını görmek gereklidir. Bu varlıklı ve faaliyetini görmekte olduğumuz vatandaşların bugünkü fakir fakat yarınki münevver olacak gencini himayesine alan Kuruma her hususta yardım yapılması vatan ve vicdan borcudur.

Edirnenin kurtuluşu yıldönümü

Edirne, (Hususi) — Edirnemizin ebedi kurtuluşu yıldönümünün tes'idi için hazırlıklara başlandı.

14 senedenberi gözüne uyku girmiyen adam

Bigadiç (Hususi) — Burada 14 senedenberi uyuyamayan 34 yaşlarında Ahmed oğlu Kurban isiminde bir adam vardır. 3 erkek ve bir kız çocuğun babası olan Kurban 6 nüfustan müteşekkil bir ailenin reisidir. Bu hastalığı yüzünden ailesini geçindirmekte zorluk çekmektedir. Kendisiyle konuştum, bana şunları söyledi:

— «13-14 sene evvel Mustafa (Paşa) nın maiyetinde askerdim. Terhis olduktan sonra bir gün Erzincandan köyüne gidiyordum. Köye iki saat mesafede bulunan Maden suyu çeşmesine geldiğim zaman yorulmuşum, Çeşmenin betonu üzerine yattım. Dalmışım. Yoldan geçenler beni ölü sanmışlar, köyüne götürmüşler. On beş gün bir şeyin farkında olmadan yattım. Kendime geldiğim zaman uyku da gözüme girmez oldu. Gece ve gündüz uyuyamıyorum. Bütün gecelerimi şarkılar söyleyerek geçirdim. Gözlerimi kapadığım zaman hep 14 sene evvelki insanları hatırlarım, kendimi onlarla konuşuyorum, görüşüyorum sanırım.

Askerden döndüğüm zaman 101 kilo

Ahmed oğlu Kurban

idim, bugün 70 kiloya düştüm. Yedigim, içtiğim şeylerin tadını alamıyorum.»

Edirne'de Atatürk'ün ölümünün yıldönümü

Edirne, (Hususi) — Ebedi Şef Atatürk'ün ölümünün yıldönümü münasebetile bugün Halkevinde büyük bir ihtifal yapılarak Büyük Kurtarıcı, Ulu Önderimizin mukaddes ve unutulmaz hatırası sonsuz saygı ve sevgi ile anıldı.

Edirne şehir meclisinin içtimalı

Edirne, (Hususi) — Edirne Şehir Meclisi bugün toplanarak kanunî devre içtimalına başladı.

Meclisin on beş gün devam edecek olan bu devre içtimalında müddeti sona eren Belediye Daimî Encümeni seçimi yenilenecektir.

Uzunköprü emniyet amirliği

Uzunköprü, (Hususi) — Kazamızda yeniden ihdas edilen emniyet amirliğine Seyhan emniyet kadrosu başkomiserlerinden ve Polis Enstitüsü mezunlarından A. Hamdi Güney tayin edilmiştir.

Mumailiyh bu hafta içinde şehrimize gelerek yeni vazifesine başlayacaktır.

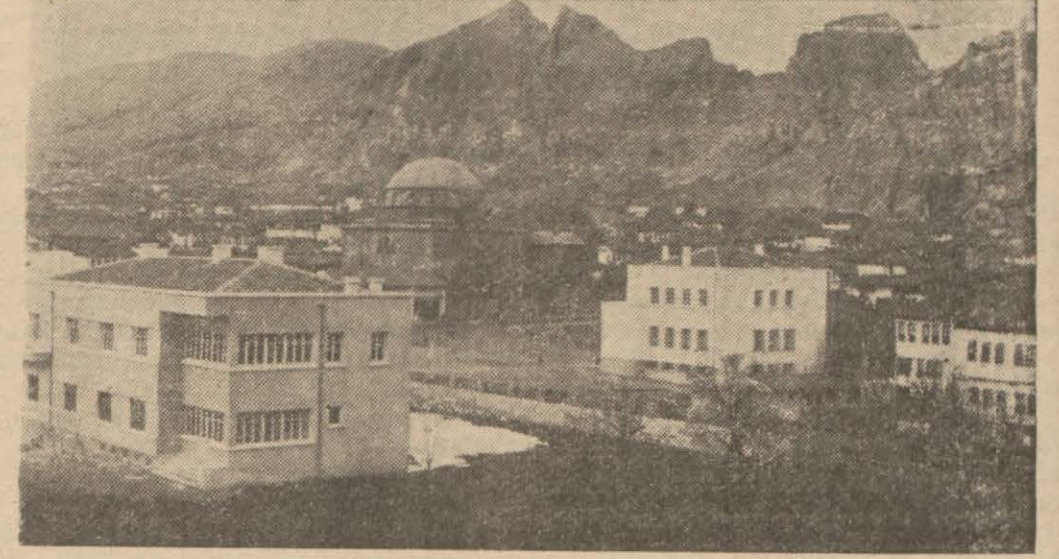
Edirne ocak kongreleri

Edirne, (Hususi) — Vilâyetimizin C. H. Partisi ocak ve nahiyeciler kongreleri nihayet buldu.

Kaza kongrelerinde hazır bulunmak üzere Trakya mıntakası Parti müfettişi Kocaeli meb'usu Ragıp Akçan bu hafta içinde şehrimize gelecektir.

Tokadda ziraat kalkınmaya büyük bir ehemmiyet veriliyor

Yeniden tohum temizleme makineleri mübayaa edildi ve çiftçiye verimli tohumlar dağıtıldı

Tokattan bir görünüş

Tokat (Hususi) — Buğday ve arpalarındaki sürme hastalığını önlemek ve istihsalâtı çoğaltmak maksadile bu yıl ziraat dairesi 2000 kilo göztaş mübayaa ederek bütün teşkilâtını seferber bir hale getirmiştir.

Mücadele teşkilâtına mensub gruplar yer, yer hububat tohumlarını ilaçlatmakta ve bu iş için 3000 tane tarifname ve ögüdüler bastırılarak çiftçilere tevzi olunmaktadır. Gene bu maksadla merkez ve mülhakattaki Tiryör makineleri beş yüz bin kilo kadar tohum temizletilmiştir.

Tohum temizleme işlerinde mühim rol oynayan Tiryörlerden sekiz tane daha mübayaa edilmek üzere.

Fidanlıkta denemesi yapılan ve iyi neticeler veren (bin tane) buğdaydan ve muhtelif cinsteki yulafattan İstanbul İslah İstasyonundan mübayaa edilmiş tohumlar, çiftçilerimize parasız olarak tevzi edilecektir.

İklim ve toprak itibarıyla bu kabil zeri-yata çok müsaid ve elverişli olan vilâyetimizde ziraat kalkınma işleri günden güne inkişaf etmektedir.

Izmit adliyesinin bir yıllık faaliyeti

Izmit (Hususi) — Cumhuriyet adliyesinin İzmitte başardığı ve intaç ettiği işlerin bir senelik bilançosu şudur:

1939 senesi Kânunusaniden itibaren ağırceza mahkemesine ve asliye cezaya 206 dava evrakı gelmiştir.

Bunlardan ağırceza 32, asliye cezaya 95 derdest evrak kalmış, mütebakisi intaç edilmiştir.

Sulh cezaya 723 evrak gelmiş, 234 evrak derdest kalmış, diğerleri intaç edilmiştir.

Sorgu hâkimliğine 235 evrak gelmiş, 127 si elde kalarak diğerleri sona ermiştir.

Bu arada 241 evrakın takibata mahal olmadığına karar verilmiş, 16,695 muhabere kaydedilmiştir.

İcra dairesine de 3207 evrak gelmiş, 886 sı infaz edilerek 2321 i derdest kalmıştır.

Taşradan da icra dairesine 794 muamele gelmiş, 344 ü infaz edilmiştir.

Izmit hapishanesinde 390 mahkûm vardır. Kocaeli mıntakasında en çok vak'alar kız kaçırma hâdisesi yüzünden olmaktadır.

Ma'rif tayin'eri

Ankara (Hususi) — Niğde maarif müdürü İbrahim Özkaya Diyarbakır maarif müdürlüğüne, Ankara ticaret lisesi muallimlerinden Enver İhan 4 üncü sınıf müfettişliğine naklen tayin edilmişlerdir. Müfettiş Şeniha da bir derece terfi etmiştir.

Izmitte ocak kongreleri

Izmit (Hususi) — Vilâyet partilerinin ocak kongrelerinin toplantıları başlamıştır. Köylerdeki ocak kongreleri sona ermiştir.

Izmit belediye daimî encümen azalıklarının seçimi

Izmit (Hususi) — Şehrimiz Belediye Meclisi, Reis Kemal Özlün reisiğinde toplanmıştır. Belediye Daimî Encümen azalarının müddetleri hıtam bulmuş olduğundan tekrar seçim yapılmıştır.

Belediye Encümen âzalarına gizli reyile eczacı Hasan Behçet Diker, Fuad Çelebi, Esad Demirsoy intihab edilmişlerdir.

Izmitte belediye âzaları, hakkı huzur namile bir para almamağa karar vermişlerdir.

Bilecik valisinin tetkikleri

Bilecik (Hususi) — Vali Ali Seyfi Tütümen yanında jandarma kumandanı, bayter müdürü, nafia mühendisleri olduğu halde Bilecik - Söğüt - Es . kişehir yolundan giderek ve Poyra - Bozöyük - Bilecik yolundan dönerek tetkikler yapmış, yapılacak işler hakkında direktifler vermiştir.

Aynı zamanda köyleri de teker teker gezmiş, köylülerle konuşmuş, ihtiyaçları ile yakından alâkadar olarak not almış, yapılacak fidanlık, ziraat ve temizlik işleri hakkında muhtarlara emirler vermiştir.

Sındırgıda yeni tütün mahsulü

Sındırgı (Hususi) — 939 tütün piyasasının 14 Teşrinisani 939 da açılacağı söylenmektedir. İnhisarlar Ege mıntaka müfettişi Yusuf Ziya Karaorman, Glen Amerikan kumpanyası ve Herman Espirer şirketi memurları gelmişler ve tütün mahsulünü görmüşlerdir. Di Amerikan ve Keri kumpanyalarının adamlarının bugünlerde gelmeleri bekleniyor. Tütün zürraatı piyasasının iyi bir şekilde açılmasına dört gözle intizar etmektedirler.

Millî Piyango bugün çekiliyor

Keşideye bu sabah onda başlanılarak bütün numaralar 12 ye kadar ikmal edilecek

Üç aylık muvakkat intikal plânile biletlerini satışa çıkararak millî piyango müdürlüğü, birinci keşidesine bugün saat 10 da Asri sinemada başlayacak ve 12 de bütün numaraları tamamlayarak keşideyi sona erdirmiş olacaktır.

Kazanan biletlerin ikramiyelerini Ziraat Bankası şubelerine bayiler ödiyeceklerdir.

Bugünkü keşidede noterden ve millî piyango idaresi mensublarından başka, vilâyet, defterdarlık, belediye, Merkez Bankası, İş, Ziraat, Osmanlı Bankaları mümessilleriyle, matbuat cemiyetinden de bir mürakib hazır bulunacaktır.

Millî piyango idaresi satışlarında ser-

bayilik usulünü kaldırmış bulunmakta -dır.

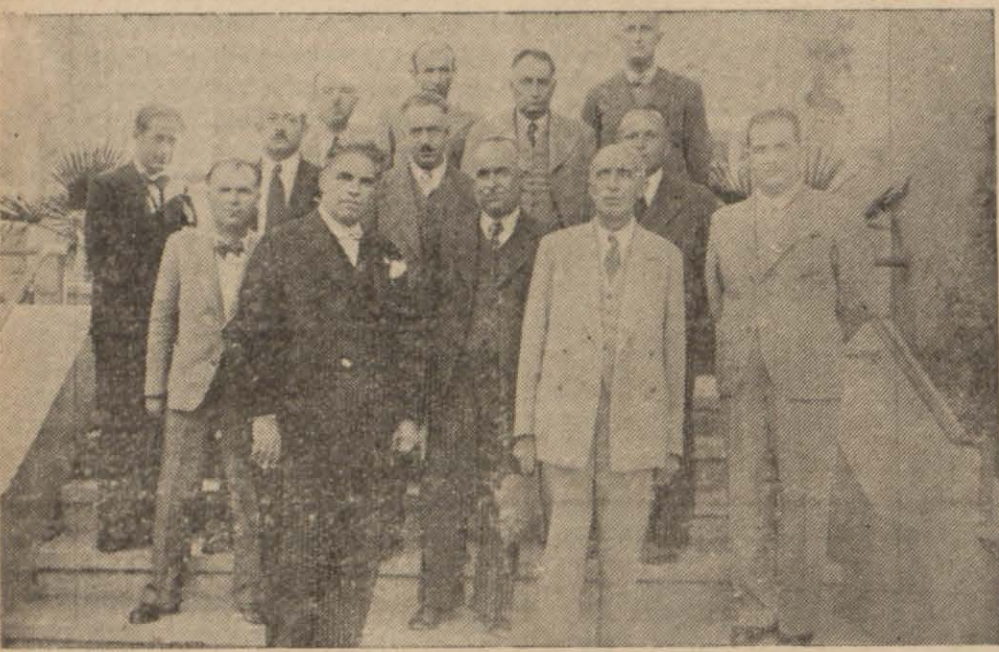
En az sermayesi 50 lira olan her vatandaş millî piyango satışı yapabilecektir.

Bilet satışlarını bu esaslar dairesinde şümullendiren idare, Ziraat Bankası ajanları olmayan yerlerde bu işi posta telgraf merkezlerine tevdi etmiş bulunmaktadır.

Posta idaresi millî piyango satışlarını kendi tasarruf sandığı hesabına yapacaktır.

Bugünkü çekilişten evvel millî piyanonun ilk keşidesi olmak münasebetile Şehir bandosunun iştirakile kısa bir tören yapılacak, bu arada bazı millî gosterilerle merasime nihayet verilecektir.

Manisa meb'uslarının tetkik gezileri

Meb'usların Manisayı ziyaretlerinden bir intiba

Manisa, (Hususi) — Vilâyetimiz meb'uslarından Faik Kurdoğlu, Kâni Karaoşman, Yaşar, Kenan, Hikmet Bayur ve Hüsnü Yaman Manisaya gelerek iktisadi ve ziraat işleri üzerinde tetkikatta bulunmuşlardır.

Meb'uslarımızın halkın ihtiyaç ve di-

lekleyle yakından alâkadar oluşları muhitimizde büyük bir memnuniyet uyandırmıştır.

Gönderdiğimiz resim, meb'usları Parti ve Halkevi mensublarıyla bir arada göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey sana bir şey söyleyeyim.

... Belediye karar vermiş. İhtiyacın ehli olmayan sanafa.

... dükkân açmak müsaadesi verilmeyecektir.

Hasan Bey — Desene esnaf arasında da bir müteahhas sınıfi türeyecek.

Bir Haftalık

RADYO PROGRAMI

CUMARTESİ 11/11/1939

13.30 Program ve memleket saat ayarı. 13.35 Ajans ve meteoroloji haberleri. 13.50 Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Resad Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Okuyan: Semahat Özdenes. 1 - Kürdillihcazkar peşrevi. 2 - Bimen Şen - Kürdillihcazkar şarkı: (Ateşi aşkın dile etti eser). 3 - Kemani Sadı-Segâh şarkı: (Ruhunda ölen). 4 - Faize Nikrîz şarkı: (Gönül ne için ateşe yansın). 5 - Faiz Kapanca - Nihavend şarkı: (Gel güzelim Camlıcağa). 6 - Ruşen Kam: Kemence taksimi. 7 - Yesari Asım - Suzınak şarkı: (Ümidlerim hep kırıldı). 8 - Faiz Kapanca - Hüzzam türküsü: (Büklüm büklüm arma saçın Emine). 9 - Halk türküsü: Yürü dilber yürü, ömrümün varı. 14.30 Müzik (Riyaseticümhur bandosu) (Şef: İhsan Küncer). 1 - Franz von Blon: Mars. 2 - Chopin Ağır vals (La minor). 3 - Auber: La Muet. 4 - de portici uvertürü. 4 - J. Massenet: (1) Mars (2) Balet havası: (3) Angelus (4) Fête Bohème. 15.15 - 15.30 Müzik (dans müziği - Pl.).

18 Program. 18.05 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25 Müzik (Radyo caz orkestrası). 19 Türk müziği: Gece konseri (14 okuyucu sıra ile). İdare eden: Mes'ud Cemil. 20 Konuşma: 20.15 Türk müziği: Karışık program. Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basti Üfler. 21 Müzik (küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın). 1 - Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır serenadı). 3 - Hartmann: Thym efsanesi (bale). 4 - Toman: Vivana hüvaları (vals). 5 - Korsakow: Sehzad. 6 - Malvezzi: Endülüis çiçekleri (İspanyol dansı). 7 - Brahms: Grey suit. 22 Memleket, saat ayarı, ajans haberleri, ziraat haberleri. 22.15 Konuşma (Enebi dillerde). 22.45 Müzik (cazband - Pl.). 23.25 - 23.30 Yarınki program ve kapanış.

PAZAR 12/11/1939

12.30 Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği. Oyun havaları. Ankara Radyosu küme ses ve saz heyeti. İdare eden: Mes'ud Cemil. 13.30 - 14.30: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necib Aşkın). 1 - Pacher-negg: Dans. 2 - Heinz Walther: Dadeden kuklalar (Fokstrot). 3 - J. Strauss: Gül düğünü operetinden ilkbahar havası (Vals). 4 - Micheli: Gece puseleri. 5 - Schebek: İtalyan serenadı. 6 - J. Strauss: Çardas. 7 - Louis Ancei: Karmenita (İspanyol Enter-mezzo). 8 - R. Heuberger: Sarkda sultinden Rakseden kızlar. 9 - Caludi: Romans. 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.15: Müzik (Radyo caz orkestrası). 19: Çocuk saati. 19.30: Türk müziği (Fasil heyeti). 20.30: Konuşma (Türk tarihinden savfolar). 20.45: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Resad, Cevdet Kozan, Ruşen Kam. 1 - Okuyan: Radif-er Erten. 2 - Sadettin Kaynak: Mecnun. 3 - Sel Pinar - Kürdillihcazkar şarkı: (Ne gelen var ne haber). 3 - Musa Süreyya - Kürdillihcazkar şarkı: (Gün doğmuyacak). 4 - Halk türküsü: (Karanfil oylum oylum). 5 - Halk türküsü: (Şu dağları delme-lil). 2 - Okuyan: Mustafa Çağlar. 1 - Mahur peşrevi. 2 - Abdî Efendi - Mahur sarık. (Gülşenî ezhar aedi). 3 - Rahmi Bey - Mahur şarkı: (O gülün geçti güzellik çağı). 4 - Yorgo - Mahur şarkı: (Hâlâ kanayan kabımlı). 5 - Vecihe: Kanun taksimi. 6 - Arif Bey - Mahur şarkı: (Gösterip ağıyare kütünü). 7 - - Mahur türküsü: (Gıyver istanım). 21.30: Müzik (Cazband - Pl.). 22: Memleket saat ayarı, ve ajans haberleri. 22.15: Ajans spor servisi. 22.25: Müzik (Caz-band - Pl.). 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

PAZARTESİ 13/11/1939

12.30: Program ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği (Pl.). 13.30 - 14: Müzik (Karışık hafif müzik - Pl.). 16: Program. 16.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo caz orkestrası). 19: Konuşma (Çocuk terbiyesi). 19.15: Türk müziği. Cemal Kâmil Gönec'in ikinci konseri. 20.15: Konuşma (Alle ziraat: Tavukçuluk). 20.30: Türk müziği (Fasil Heyeti). 21.15: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın). 1 - Bruno Marks: Küçük askerler (Fantezi). 2 - Paul Lincke: Yesil vadilerde bir randevu. 3 - Eduard Künneke: Mavi elbise ile memleketler operetinden mars. 4 - Pa-ol Tosti: Bir nuse için. 5 - Berlot: Balet sereni. 6 - Paul Lincke: Mizabî mars. 7 - Konsero: Kanzonetta (Keman için). 8 - Jac Grit: Çiçeklerin güzelliği (Vals). 9 - Beethoven: İskocya havası. 10 - Franz Lehar: Sen Duca operetinden Vals. 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, ešham - tahvilât, kambiyö - nukut borsası (Flat). 22.20: Müzik (Küçük orkestra - Yabancıdaki programın devamı). 22.35: Müzik (Konsero: Keman ve alto için). 23.25: Müzik (Cazband - Pl.). 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

SALI 14/11/1939

12.30: Program ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği. Bağlama ve cura ile oyun havaları ve türküler. Takdim eden ve çalan: Sadı Yaver Ataman. Okuyanlar: Meharet Bağcı, Mahmud Karındaş. 13.30 - 14: Mü-

Ankara Radyosu
DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kes. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kes. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kes. 20 Kw.

zik (Karışık hafif müzik - Pl.) 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Dans müziği - Pl.). 18.55: Konuşma (Ulusal Ekonomi ve artırma kurumu). 19.10: Türk müziği. Cemal Kâmil Gönec'in ikinci konseri. 19.50: Konuşma. 20.05: Türk müziği: Klâsik program. Ankara Radyosu küme ses ve saz heyeti. İdare eden: Mes'ud Cemil. 21: Konser takdimi: Halil Bedî Yönetken. 21.15: Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Hasan Ferid Alnar). 1 - G. Verdi: Tallhin kudretli (Uvertür). 2 - A. Boieldieu: La Dame Blanche (Uvertür). 3 - St. Moniuszko: Halka operasından Mazurka. 4 - H. Marschner: Hans Heiling operasından uvertür. 5 - P. Tschalkowsky: Eugen Onegin operasından prelüd, vals ve mazurka. 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, ešham, tahvilât, kambiyö - nukut borsası (Flat). 22.20: Serbest saat. 22.30: Müzik (Opera aryaları - Pl.). 22.55: Müzik (Cazband - Pl.). 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

ÇARŞAMBA 15/11/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği (Pl.). 13.30 - 14: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necib Aşkın). 1 - Frederiksen: Groenland süiti. 2 - Delibes: Menba - Balet süiti. 3 - Zikoff: Romaneska (fan tezli). 4 - Bece: İtalyan süiti, No. 2. 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Türk müziği (Fasil heyeti). 19.25: Konuşma (Dış politika hadiseleri). 19.40: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Fahre Fersan, Refik Fersan, Cevdet Çağla. 1 - Okuyan: Radife Erten. 1 - Lemi - Hicaz şarkı: (Sorumasın bana ye-sim). 2 - Tanburî Cemil - Hicaz şarkı: (Hep saye' vashında gönül). 3 - Şevki Bey-Hicaz şarkı: (Fırakınla zalim). 4 - - Hicaz türküsü: (Ela gözlerine kurban oldu-ğum). 2 - Okuyan: Necmi Rıza Ahıska. 1 - İsmail Hakkı Bey - Rast-yürük semal: (Gülşende yine ahı enin eyledi bülbül). 2 - Lemi - Rast şarkı: (Yok mu cana). 3 - Ali Rifat Bey - Rast şarkı: (Anlatayım ha-lim dildare). 4 - Dede - Rast şarkı: (Yine bir gülünah). 5 - Rast saz semaisi. 20.20: (Temsil: Alle dostu - Yazan: Ekrem Resid. 20.50: Konuşma (Haftalık posta kutusu). 21.10: Müzik (Riyaseticümhur Bandosu - Şef: İhsan Küncer). 1 - J. Fucik: Mars. 2 - F. Suppe: Hafif süvari uvertürü. 3 - A. Glazounow: Konser vals. 4 - Saint - Saens: Sekizinci Henry operasından. a) Aşıl-retelerin girişi, b) İskocyalı sevdası, c) Çiğden dansı; d) Final. 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, ešham - tahvilât, kambiyö - nukut borsası (Flat). 22.20: Serbest saat. 22.30: Müzik (Opera aryaları-Pl.). 22.55: Müzik (Cazband - Pl.). 23.25-23.30: Yarınki program ve kapanış.

PERŞEMBE 16/11/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği: Yeni eserler. Çalanlar: Cevdet Çağla, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay. Okuyanlar: Mustafa Çağlar, Safiye Tokay. 13.30 - 13: Müzik (Karışık hafif müzik - Pl.). 18: Program. 14.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo caz orkestrası). 19: Konuşma (Ziraat saati). 19.15: Türk müziği. Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay. 1 - Okuyan: Semahat Özdenes. 1 - Nuri Halil Poyraz - Hüseyinî şarkı: (Artık yetişir). 2 - - Hüseyinî şarkı: (Sevdiğim cemaîin çünkü göremem). 3 - Refik Fersan - Hüseyinî şarkı: (Birkakı birleşerek). 2 - Okuyan: Sadı Hoşses. 1 - Kâzım Uz - Hicaz şarkı: (Gamla kıymettari ömrün). 2 - - Hicaz şarkı: (Hesretî ruyinle). 3 - Refik Fersan - Hicaz şarkı: (Oihanda birçekt sevdiğim sensin). 3 - Okuyan: Meharet Sağnak. 1 - Musa Süreyya - Hüzzam şarkı: (Sen sanki baharın güllüsin). 2 - Yesari Asım - Hüzzam şarkı: (Yine kalbim taşar ağlar). 3 - Zekâî Dede-Hüzzam şarkı: (Ey hüsnü cemal). 20: Türk müziği: Halk türkülleri. 20.15: Konuşma (Doktorun saati). 20.30: Türk müziği (Fasil Heyeti). 21.15: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın). 1 - Heinrich Strecker: Kalbinin sahibisin. 2 - Heinz Reinfeld: Eve gel, yavrum. 3 - Eduard Künneke: Lady Hamilton operetinin jopurisi. 4 - Emme-rich Kalmann: Hollandalı kadın operetinden potpür. 5 - Ziehrer: Karnaval çocukları (Vals). 6 - Rubinstein: Kostümlü Balo süitinden: Toreador ve Endülüis. 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, ešham - tahvilât, kambiyö - nukut borsası (Flat). 22.20: Müzik (Küçük Orkestra - Yabancıdaki programın devamı). 22.35: Müzik (Chopin'in piyano eserleri - Pl.). 23: Müzik (Cazband - Pl.). 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

CUMA 15/11/1939

12.30: Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği (Pl.). 13.30 - 14: Müzik (Karışık hafif müzik - Pl.). 18: Program. 18.05:

Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Türk müziği (Fasil Heyeti). 19.10: Konuşma (Spor servisi). 19.25: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Kemal Niyazi Seyhun, Refik Fersan, Cevdet Çağla. 1 - Okuyan: Azize Tözem. 1 - Artaklı - Kürdillihcazkar şarkı: (Bağlandı gönül). 2 - - Hüzzam şarkı: (Sevdası henüz). 3 - Yesari Asım - Hüzzam şarkı: (Ömrüm seni sev-mekle). 2 - Okuyan: Mustafa Çağlar. 1 - Bimen Şen - Yegâh şarkı: (Ne güzel rengini sevdim). 2 - Dellâl Zade - Yegâh şarkı: (A benim gözümün nuru). 3 - Etem Efen-dî - Sultaniyegâh şarkı: (Bu güzârim). 4 - Yesari Asım - Sultaniyegâh şarkı: (Biz Heybelide). 3 - Okuyan: Melek Tokgöz. 1 - Ra'tım - Uşşak şarkı: (Bana hiç yakımı-yor). 2 - Arif Bey - İsfahan şarkı: (Düşme ey aşk hayale). 2 - Halk türküsü: (Bugün ayın on dördü). 20.10: Temsil: Uzun Meh-med - Yazan: Ahmed Naim Kanca. 21.10: Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Dr. Praetorius). 1 - A. Corelli: Concerto Grosso VIII. 2 - F. Mendelssohn: Ruy Blas uvertürü. 3 - P. Tschalkowsky: Ceviz kıran süiti. 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, ešham - tahvilât, kambiyö - nukut borsası (Flat). 22.20: Müzik (Operetler - Pl.). 22.45: Müzik (Cazband - Pl.). 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

CUMARTESİ 18/11/1939

13.30: Program, ve memleket saat ayarı. 13.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 13.50: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Resad Erer, Cevdet Kozan. 1 - Okuyan: Mu zaffer İkar. 1 - Ferahfeza peşrevi. 2 - Kâzım Uz - Ferahfeza şarkı: (Dün gece tabi seher). 3 - Sedat Öztoprak - Ferahfeza şarkı: (Nale ettikçe). 4 - Lemi - Ferahfeza şarkı: (Dinlendi başım). 5 - Tanburî Cemil - Ferahfeza saz semaisi. 2 - Okuyan: Melek Tokgöz. 1 - Yesari Asım - Suzınak şarkı: (Ayrı düşüm sevdiğimden). 2 - Rahmi Bey - Suzınak şarkı: (Bir şifri turab). 3 - Sadettin Kaynak - Gülzar şarkı: (Bağırma taş basaydım). 4 - Sadettin Kaynak - Muhayyer şarkı: (Batan gün kana benzi-yor). 14.30: Müzik (Riyaseticümhur Bando-su - Şef: İhsan Küncer). 1 - L. Blanker-burg: Mars. 2 - J.J. Paderewsky: Minüetto. 3 - J. Massenet: Phedre operasının uvertürü. 4 - H. Fœvler: Monna Vanna operasından fantezi. 5 - A. B. Ketelbey: Bir İran çarşısında 15.15 - 15.30: Müzik (Dans müziği - Pl.). 18: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Müzik (Radyo caz orkestrası). 19: Türk müziği: Eski İstanbul şarkılarından nümune-ler ve saz eserleri. Ankara Radyosu küme okuyucuları ve 18 saz bir arada. 20: Konuşma 20.15: Türk müziği: Yeni şarkılar. Okuyanlar: Radife Erten, Sadı Hoşses. Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay. 21: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necib Aşkın). 1 - Alois Pachernegg: Viyana süiti: a) Küçük geçid resmi. b) Operada bale müziği. c) Graben'de gezinti, d) Pra-terde atlı - karınca. 2 - Ernest Sorge: Köy evinde ışıklar (Vals). 3 - Mozart: Re majör divertimento'dan menüet. 4 - Levine: Hü-moresk. 5 - Manfred: Bir karnaval hül-yası (Entermezzo). 6 - Mendelssohn: Sö-z-süz Romans. 8 - Aletter: Çobanın sabah şarkısı. 8 - Drigo: Esmerald baletinden a-ğır vals, No. 3. 9 - Saint - Saens: Kahra-manlar marsı. 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat haberleri. 22.15: Konuşma (Enebi dillerde). 22.45: Müzik (Caz-band - Pl.). 23.25 - 23.30: Yarınki program ve kapanış.

Hergün yalnız kısa dalga 31,7 m. 9465 kc/s postamızla negredilmekte olan yabancı dil-lerde haberler saatleri aşağıda gösteril-miştir:

İtalyanca: Saat 13,00 ve 18,45 de
Arapça > 13,15 ve 19,45 de
Fransızca > 13,45 ve 20,15 de

Bir müezzin kaynar su ile haşlandı

Beşayzda Tavşantaşı mahallesinde Ka-laycısevki sokağında oturan ve 55 seneden-beri Beşayzda camisinin meşinliğini yapma- ta olan 75 yaşında Mehmed, soba üzerinde kaynamakta olan tencereyle indirmek is-terken kaynar su dökülerek bütün vücudu kâmilan yanmıştır. Mehmed, baygın bir hal-de Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şun-lardır:

İstanbul cihetindekiler:
Sehzadebaşında: (Üniversite), Emin - öpünde: (Bensanon, Aksarayda: (Ziya Nuri). Alemardarda: (Esad), Beşayzda: (Asador), Fatih'te: (Vitali), Bakırköyün-de: (Merkez), Eyübd'e: (Arif Beşir).
Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Dellasuda), Te-pebaşında: (İtimad), Taksimde: (Limon-ciyan), Pangaltıda: (Nargileciyan), Ka-raköyde: (Hüseyin Hüsnü), Beşiktaşa: (Vidin).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Kadıköyünde: (Hüsnü, Rifat), Üskü-darda: (Ömer Kenan), Sarıyerde: (Nu-ri), Adalarda: (Şinasi Rıza).

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Türkiye Cumhuriyeti

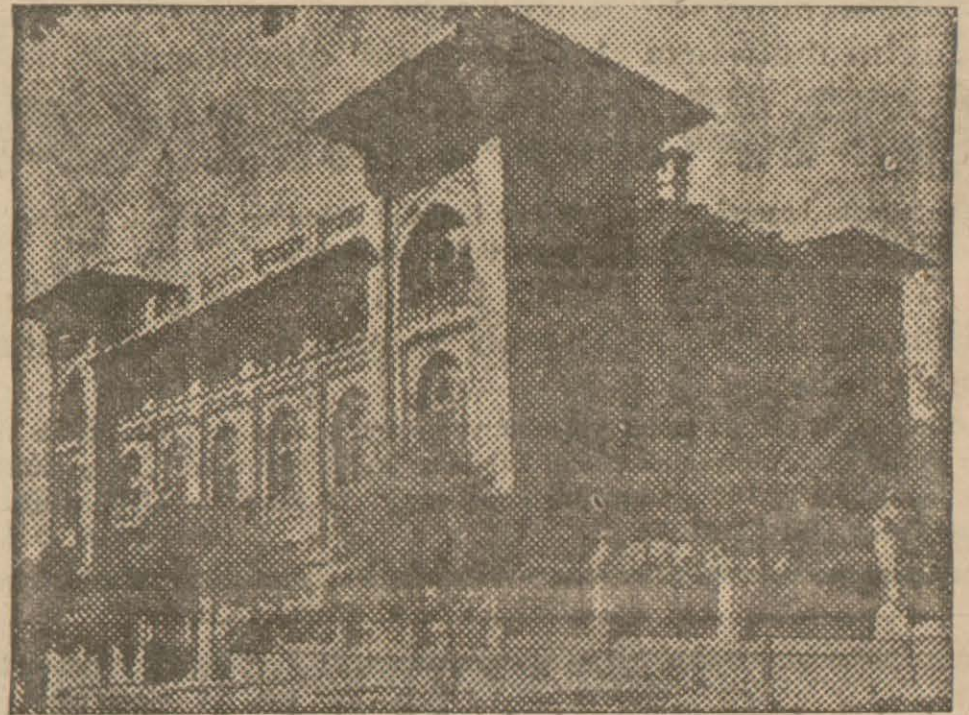
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 "	500 "
4 "	250 "
40 "	100 "
100 "	50 "
120 "	40 "
160 "	20 "
	2,000 "
	1,000 "
	4,000 "
	5,000 "
	4,800 "
	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

P. T. T. Fabrikası Müdürlüğünden:

- 1 - Fabrika binası tamiri açık eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 - Keşif bedeli (4751,13) muvakkat teminatı (357) liradır.
- 3 - Eksiltme 17/11/39 Cuma günü saat (15) te fabrikada müteşekkili komisyon huzurunda yapılacaktır.
- 4 - Mukavele, eksiltme, Nafia İşleri Umumi, Hususi ve Fenî şartnameleri, proje keşif hülâsasıle buna müteferri diğer evrak Fabrika müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.
- 5 - Taliplerin, bir taahhütte işbu münakasa mevzuu tamir gibi 5000 lira mertebe-sinden olan herhangi bir işi muvafakiyetle ifa eylediklerine dair vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetinden, en fazla eksiltme tarihinden sekiz gün evvel alınmış ehliyet ve 939 yılına aid Ticaret Odası vesikalarını hâmilan müraacaat eylemeleri lüzumu ilân olunur. (9055)

Satılık Çam Tomruğu

Or. U. Müd. Devlet İşletmesi Alaçam revir amirliğinden:

- 1 - Dursunbey Devlet Orman İşletmesi İstasyon deposunda istifde mevcut «1734» adede muadil «1225» metrelik «289» desimetremik'ab çam tomruğu açık arttırma ile satılığa çıkarılmıştır.
- 2 - Tomrukların ayrı baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesablanmıştır.
- 3 - Tomruklara aid satış şartnamesi İstanbul, Ankara, Balıkesir Orman Çevirge Müdürlüklerinde ve Dursunbey Revir Amirliğinde görülebilir.
- Tomrukların beher metre mik'abının muhammen bedeli «11» lira «70» kuruştur.
- 4 - İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçeleri 16/11/39 Perşembe günü saat 15 de Dursunbey Revir Amirliğine müraacaatları ilân olunur. «9261»

Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğünden:

- On aded takeometre alınacaktır. Mübayaaya edilecek takeometrelerin evsafı aşağıdadır:
- 1 - Zaviyeli ufkiye taksimatı grat olacaktır.
 - 2 - En ufak taksimatı bir santigrat olacaktır.
 - 3 - Daireli ufkiye taksimatı kapalı olacaktır.
 - 4 - Dürbinin büyütme kuvveti en az 30 defa olacaktır.
 - 5 - Beher takeometre sehpa, kutu, dürbin ve teferrüatı tam olacaktır. İki mirası ve bir şemsiyesi beraber verilecektir.
- Yukarıda evsafı yazılı takeometrelerden Sange, Zais, Kern, Vilt, Otofönel, Gustav hayde fabrikaları mamulâtından veya bu ayarda bulunan diğer fabrika âleleri de yukarıya yazılı evsafı haiz olduğu takdirde alınacaktır. Bu âletlerin beherinin muham-men bedeli 500 liradır. Taliblerin muhammen bedelinin % 7,5 pey akçeleri birlikte ek-siltme günü olan 24/Teşrinisani/39 Cuma günü saat üçte Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü Levazım Müdürlüğünde müteşekkili Satınalma Komisyonuna müraacaat-ları. (9355) «5800»

VAKIT, NAKİTTİR...

5 porsiyonluk bir komprime ile (su ve ateşten gayri hariçten hiçbir madde ilâve etmeyi düşünmeksizin) 15 kuruş mukabilinde 15 dakika gibi kısa bir zamanda zengin ve iştihali bir sofraya hazırlayabilirsiniz.

Maruf ve meşhur lokantalarımızda dahi bu derece nefis bir çorbayı her zaman bulamazsınız.

Büyük yardım ve faydası aşikâr olan çorbalık sebze komprimelerimizin senelerce nefaset ve tazeliğini muhafaza ettiğine şahid olacaksınız.

ÇAPAMARKA

Mercimek, bezelya, nohud ve sair hububat sebze ve çorbalık komprimelerini kilerinizde bulundurmaya ihmal etmeyiniz.

Yedek erzak: Tasarruf edilmiş servet gibidir. Bilhassa dar ve sıkışık bir zamanda kıymeti daha çok takdir edilir.

Aileler için olduğu kadar yolcular ve sporcular için de her zaman ve her yerde sıcak bir yemek temini kabildir. Bakkallarınızdan 50 gramlık bir komprime 9, 100 gramlık bir komprimeyi 15 kuruştan alabilirsiniz.

Beşiktaş: ÇAPAMARKA Tarihî tesisi 1915

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 10 - 11 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.2875	5.24
Nev - York	129.9625	130.86
Paris	4.9175	2.9.875
Milano	6.9375	6.91
Cenevre	29.30	29.815
Amsterdam	09.4325	09.405
Berlin	—	—
Brüksel	21.51	21.52
Atina	6.97	0.97
Sofya	1.5125	1.5175
Prag	—	—
Madrid	15.175	18.1825
Varşova	—	—
Budapeşte	28.54	28.65
Bükreş	0.985	0.935
Belgrad	2.405	2.495
Yokohama	81.475	81.4225
Stokholm	81.175	81.19
Moskova	—	—

Gayrimenkul satış ilânı

Burhaniye İcra Memurluğundan:
Borcun temini için Kerem K. de Süpür - gelik mevkinde 165 ağaçlı zeytinliğin üçte bir hissesi tamamı 1156 lira kıymetlidir.
Gene Kerem K. de Kocatepe mevkinde doksan ağaçlı zeytinliğin tamamı kıymeti 650 liradır.

Bu gayrimenkuller Burhaniye İcra daire - sinde 15/12/939 Cuma günü saat 11 de satılacaktır.

Bu günde haddi lâyük bulunmazsa satış 15 gün uzatılarak 30/12/939 Cumartesi günü aynı saatte en çok artırıncaya gene dairede satılacaktır.

Taliblerin daireye müracaatla bu hususta şartnameyi tetkik etmeleri, şartname 7/11/939 tarihinden itibaren açıktır.

Bu emval üzerinde bir hak iddia edenlerin 20 gün zarfında daireye müracaatları aksi takdirde haklarından mahrum kalacakları ilân olunur. 939/575

Şeker bayramının tadı **HACI BEKİR** şekeri ile çıkar

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Akide, Lokum, Badem ezmesi, Badem şekeri, Badem kurabiyesi, Fundan, Çikolata, Alaturka, Alafranga şekerlemelerinin envayı Lüks karamelle çeşidi.

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Sayın halkımızın nazarı dikkatine:

1939 - 940 senesi mahrukat kanununun tatbik olduğu yerlerden

İstanbul - Edirne ve Kırklareli

Eti Bank mahrukat ve sobaları satış ajanlığından:

Her nevi maden kömürünü urumu ve dumani ile birlikte yakan, soba borularını tıkatmayan Sıhhi, fenni **UCUZ** muhtelif **SOBA** nümuneleri **SOBA** ve kaloriferler için en elverişli metin, zarif ve tiplerde gelmiştir ve en temiz

Yıkılmış rekompaze kömür ve sobalarımız

için sipariş kabul ve derhal ifa olunur.

Adres: Galata, rıhtım caddesi Kefeli Hüseyin han 4 üncü kat No. 28/29, Tel: 4 992

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Kurumumuz talebeleri için isim, miktar ve muhammen bedelleri ile muvakkat teminatları aşağıda yazılı 19 kalem muhtelif spor malzemeleri 23/11/939 Perşembe günü hıralarında yazılı saatlerde Rektörlük binasında müteşekkil komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile ihale olunacaktır.

Spor malzemeleri nümunelerini görmek ve daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü daire müdürlüğüne müracaatları.

Cinsi	Miktarı	Muhammen		Teminatı	İhale saati
		Fl.	Tutarı		
Çizme	25 çift	22	550,		
Kayak ayakkabı	15 »	15	225,	105	Saat «10» da
» getiri	25 »	3	75,		
Kauçuk ayakkabı	100 »	5,5	550,		
Kilol pantolon	25 aded	17,	425		
Kayak elbisesi	25 takım	25	625	78,75	Saat «11» de
Fransız floresi	15 aded	5	75		
Flore yedek namlusu	30 »	2	60		
Kılıç	10 »	5	50		
» yedek namlusu	20 »	2	40	30	Saat «15» de
» flore eldiven	15 »	3,5	52,50		
Kılıç	10 »	3,5	35		
Maske	15 »	5,5	82,50		
Voleybol topu	6 aded	3,75	22,50		
Basketbol topu	2 »	9	18		
Futbol	8 »	6	48	131,15	Saat 16» da
Tenis raketi	8 »	29	232		
» floresi	1 »	50	50		
Buz hakey sopası	8 »	4,25	34		

«5710» «9209»

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

Cerrahpaşa hastanesi birinci Şirurji kliniğinde yaptırılacak 6467,74 lira keşifli test - sat İsmail İşleri 27/XI/1939 Pazartesi günü saat 15 de Rektörlükte açık eksiltmeye konulmuştur.

İstekliler o günü 486 liralık muvakkat teminat makbuzu ve 5.000 liralık bu gibi işler yaptırılma dair ihaleden sekiz gün evvel İstanbul Vilâyetinden alınmış ve 939 Ticaret Odası vesikaları ile gelmeleri keşif ve şartnameleri her gün Rektörlükte görülür. (9345)

Akba kitabevi

Her dilde kitab, gazete, mecmua satar. **SON POSTA**'nın Ankara bayiidir. En iyi kırtasiye malzemesi mevcuttur.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tanzilî tarifemizden istifade edeceklerdir Tam. yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İhaleci: Kollektif Şirket
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHIPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Herkesin Üzerinde İttifak
Ettiği Bir Hak kat:

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

Kullanmak şartile

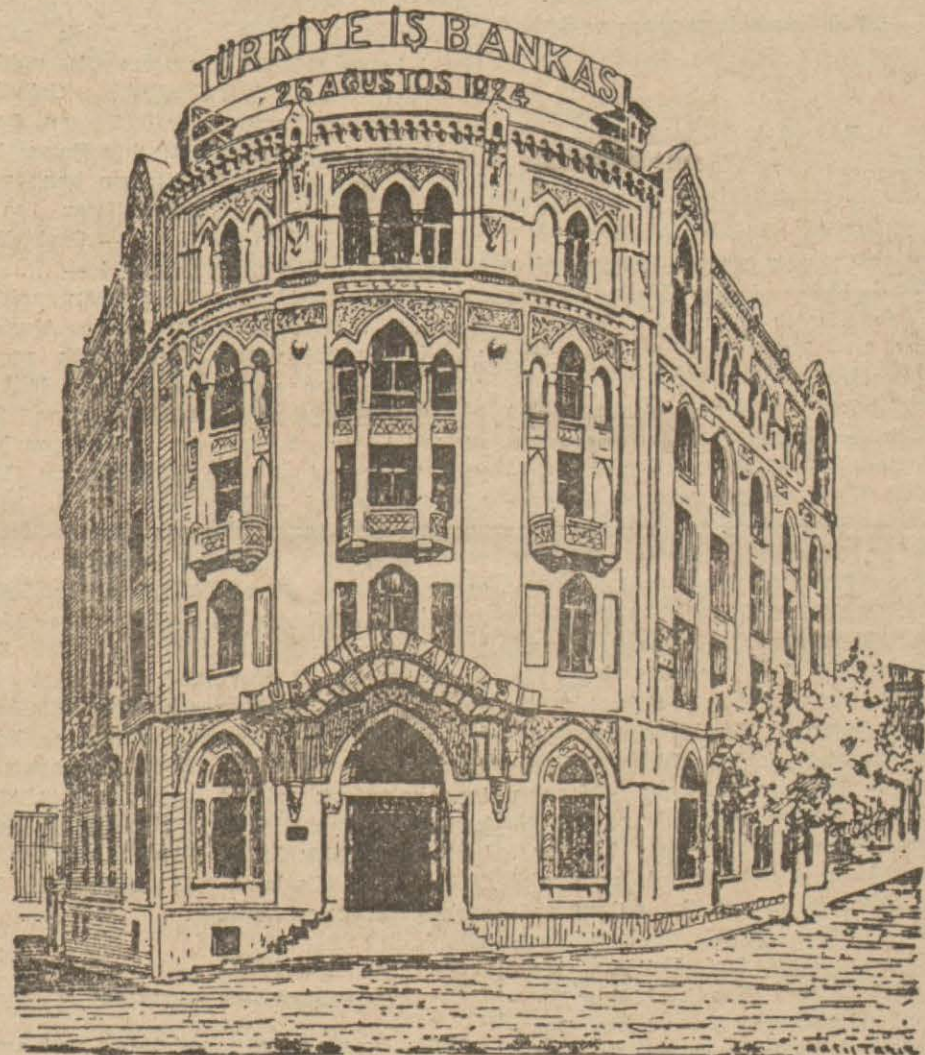
RADYOLİN

Dişerinizi tertemiz, bembeyaz ve sapsağlam yapar. Ona yirminci asır kimyasının harikalarından biridir, denebilir. Kokusu güzel, lezzeti hoş, mikroplara karşı tesiri yüzde yüzdür.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLİN

Kullananlar dişlerini en ucuz şartile sigorta ettirmiş sayılırlar.

T.İŞ BANKASI

1940 Küçük cari hesaplar
İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edileceklerdir.

1940 İKRAMİYELERİ

1 Adet 2000 liralık	= 2000. — Lira
3 » 1000 »	= 3000. — »
6 » 500 »	= 3000. — »
12 » 250 »	= 3000. — »
40 » 100 »	= 4000. — »
75 » 50 »	= 3750. — »
210 » 25 »	= 5250. — »

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Denizyolları İşletmesi

Kooperatif Şirketi Direktörlüğünden:

Kooperatifimizin mağaza seflüğünü yapmakta olan Ahmed Topuz kooperatifteki hizmetinden 26-10-939 tarihinde istifa suretille ayrılmıştır. Keyfiyet ittila hasıl olmak üzere ilân olunur.